

YENİ MÜHENDİSİN EL KİTABI

MAK. MÜH. EMRE SEYMENLER

2016

İş hayatına yeni atılan bir mühendisin, karşılaşacağı durumları önceden bilmesi, fikir sahibi olması için hazırlanmış kitapçık.

© 2016 Emre SEYMENLER. Tüm hakları saklıdır.

Bu ekitap, Emre SEYMENLER (yazar) tarafından publitory.com'da yaratılmış ve yazarın kendisi tarafından Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs CC BY-NC-ND lisansı ile (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>) yayınlanmıştır. Bu ekitap dosyası, yazara atıfta bulunmak, içeriği herhangi bir değişikliğe uğratmamak ve ticari amaçla kullanmamak kaydıyla paylaşılabilir. Bu kitabın UUIDsi 1e66a916-8fd0-11e6-8cdc-5409b40e9

İçindekiler

1. Mezuniyet

- ✓ Askerlik
- ✓ İş Bulma
 - Referans
 - İnsan Kaynakları
 - Kariyer Siteleri
 - İşkur
 - Gazete
 - LinkedIn
 - Siyasi Parti
- ✓ İstek – Arzular
- ✓ Gelecekte Olmak İstedğin Yer
 - Kendini Tanıyor Musun
 - Rol Modelin Var Mı?
 - İdealin, Hedefin Nedir ? (Para, Saygınlık)

2. İş Başlangıcı

- ✓ İlkün
 - Giyim Kuşam
 - Bakışlar
- ✓ Üstlere Hitap
 - Abi – Abla vs Beyfendi – Hanımefendi
- ✓ Astlara Hitap
 - Ustalar ve Elemanlar
- ✓ Master
- ✓ Sorunlar ve Çözüm Yolları
 - Sendende Ondanda Giderek Çözme
- ✓ Bilgi Toplama (Spy Game)
- ✓ Mobbing
- ✓ Kendini Satma Pazarlama
- ✓ Dürüstlük – Erdem – Ahlak
- ✓ Kurumsal Şirket – Laçka Şirket
- ✓ Kötü Patron İyi Patron
- ✓ Kötü Müdür İyi Müdür
- ✓ Bilginin Saklanması (Yer Kaybetme Korkusu)
- ✓ Sürekli Gelişim
- ✓ İş Kaybetme Korkusu
- ✓ Farklı Yönlerini Açık Etme Gizleme
- ✓ Bilgiye Ulaşım
- ✓ Diğer Yeteneklerini Şirkette Kullanma Kullanmama
- ✓ Çevre Edinme
- ✓ Moral Motivasyon
- ✓ Aile Etkisi Katkısı

- ✓ Zihin Geliştirme
- ✓ Sivil Toplum Dernekler Bağlantılar
- ✓ Stres Yönetimi
- ✓ Arabuluculuk
- ✓ Taviz Verme
- ✓ Tavizi Geri Alma
- ✓ Kötü Başlangıç
- ✓ Kötü Başlangıcı İyiye Çevirme
- ✓ Kariyer İş Yerinde
- ✓ Zam Sosyal Haklar İsteme
- ✓ Güç Elde Etme
- ✓ Sertifika Seminer Eğitim
- ✓ İş Yerindekilerin Karakter Analizi
- ✓ Zayıf Noktalar
- ✓ Kitapçık Okuma
- ✓ Doğru Zamanda Konuşma
- ✓ Yaş Farkı
- ✓ Düşman Edinme
- ✓ Dost Edinme
- ✓ İsim Yapma (Seni Nasıl Bilsinler, dürüst yalancı)
- ✓ İlk An (Tepkiler, Tersleme)
- ✓ Çoklu Patron (Kaç Tane Kocan Var)
- ✓ Kontrollerle İlişkiler
- ✓ Doğru Yapılmayan İşin Sonuçları
- ✓ Kasaba Minnet Etme Kes Ye
- ✓ B Planı C Planı
- ✓ Kaybedecek Birşeyin Olmaması (Elini Açık Etme)
- ✓ Zayıf Noktalarını Belli Etme
- ✓ Ünvanını Korumak

Önsöz

Bu kitapçıkçığın amacı, konu başlıklarını okuduğunuzda anlayabileceğiniz gibi bizzat yaşanmış tecrübelerin birinci ağızdan yazıya dökülüp, meslek hayatlarına ilk adımı atmış ve meslek hayatlarında tecrübe etmedikleri bir deneyim karşısında nasıl davranmaları gerektiğine dair ipucu arayanlara ithafen yazılmıştır.

Bizlerin bu kitapçıkçıktan herhangi bir ticari amaç kaygısı yoktur, tek derdimiz var, bizim bugün gölgesinde dinlendiğimiz ağaçlar gibi geleceğimizin de dinlenebileceği ağaçlar yetiştirmektir. Bizim elimizden şimdilik gelen bu kitapçıkçık, inanıyorum ki yeni nesil, atalarının izinden gidip, vatanına, milletine sahip çıkan, inancını hiçbir zaman yitirmeyen, hem kendisine hem çevresine faydeli olan bir nesil olacaktır.

Kervan yolda düzülür misali, bu kitapçıkta bir çok hatamız olacaktır, bizleri bu kusurlarımızdan dolayı mazur görmenizi, daha iyi işler için yüreklendirmenizi temenni ederiz.

Ve bu kitapçığın içeriğini oluşturan her olayın baş kahramanları olan, meslek hayatım boyunca karşılaştığım doğru ve yanlış tüm örneklerle sonsuz teşekkür ederim. Eğer böyle kimseler olmasaydı bu kitapçık ortaya çıkamazdı. Her karşılaştığım olumsuz durumda aklıma gelen bir hikaye var, eşeğin biri bir kuyuya düşer ve ahali onu çıkarmaya çalışır, uğraşırlar ama sonuç nafile, bu arada eşekte acı acı inlemekte, eşeğin sahibi bu eşek çok yaşlı zaten acı da çekiyor, üzerine toprak atalım hem bu kuyu kapansın hem de ızdırabını dindirelim der ve başlarlar kürek dolusu toprak atmaya eşeğin üzerine. Ama eşek üzerine atılan her toprağı silkeler ve üzerine basarak yukarı doğru yükselmeye başlar. Sonunda da kurtulur... Diyeceğim odur ki, üzerime attığınız her çamurla ben biraz daha yükseldim, ne mutlu ki üzerime çamur atacak insanlar her daim çevremde var..

Olurda meslek hayatım boyunca karşılaştığım kişilerden biri bu kitapçığı okur ve anlatılan olayda geçen şahsın kendisi olduğunu düşünüyorsa bilsin ki o kişi kendisi **değildir**.

Nefsimize yenik düşmeyip, ben olgusundan kurtulup, bulut gibi herkesi gölgelendiren, yağmur gibi herkese rahmet olun, fayda veren. Üzerine her türlü pislik atıldığı halde, bu pislikleri içinde eriten, temizleyen ve içinden güzel şeyler bitiren verimli toprak gibi olmak dileğiyle...

Emre Seymenler
26 Ağustos 2015
Bursa

✓ Askerlik

Bu konuda yazmaya başlarken farkettim ki, sanki yeni mühendislerin hepsi erkek, bayan yeni mühendislerin de olduğu gerçeği ve onların evlilikten sonra doğum ve izinleri, biraz onların lehine bir durum sergilediği için pek fazla o konularda detaya girmeyeceğim. Asıl mesele biz erkeklerin hayatlarında yaşaması gereken iki önemli olaydan birinin askerlik olmasıdır.

Şimdi askerlik olayında iki durum söz konusu, bunlardan ilki okul biter bitmez hemen gitmek, diğeri ise tecil ettirip ilerleyen yaş dönemlerinde gitmek. Sırasıyla durumları irdeleyelim, ilk durum olan yani okul biter bitmez askere giden bir kişiyi ele alalım. Genel itibariyle iş hayatı hakkında pek bilgisi olmayan belki genel hayat hakkında bile pek bilgisi olmayan bir birey durumunda askere gidiyor. Şansına göre uzun dönem asker de olabilir normal kısa dönemde asker olabilir, uzun dönem biraz şans işi olduğundan çok fazla detaya girmeyeceğim, kısa dönem askerlikte ise, yerine göre komutanına göre güzel de geçebilir kötü de, mesleğinize göre belirli görevler alabilirsiniz, makine mühendisi iseniz kazan dairelerini denetleyebilirsiniz gibi... Sonra onbaşı veya çavuş olarak biraz daha rahatlığa kavuşabilirsiniz... Asıl mesele ise kısa dönem askerlik yapıp yani okuldan mezun olduktan sonra hemen askerlik yaptığınızda iş hayatınızda karşınıza çıkacak engellerin birini aşmış oluyorsunuz. Genel iş ilanlarına bakıldığında geneli yada çok büyük bir oranı askerlik ile ilişkisi olmayan adaylara bakarlar. Siz de bu istenen kriteri sağlamış olduğunuzdan rahatça ilana başvuruda bulunabilirsiniz. Diğer bir tarafı ise, bazı olumsuz durumların yaşın biraz daha küçük olduğu dönemlerde etkisinin az olması. Mesela 24 yaşında askere giden birinin pek takmayacağı işler 30 yaşında askere gitmiş evli barklı çocuklu birinin pek te kolay kaldıramayacağı durumlar olabilir. O yüzden böyle bir durum yaşamadan en kestirme yoldan askerlik ile ilişik kesilmiş olur.

Diğer durum olan ise askerliği tecil ettirip ileriki yaşlarda gitmek. Bu durum için bir kaç sebep vardır, mesela yüksek lisans yada akademik kariyer yapmak isteyebilirsiniz, yada acil ve hazır bir iş sizi bekliyor olabilir veyahut hemen iş hayatına atılıp para kazanmanız gerekebilir, bizler bu sebeplerle ilgilenmiyoruz, asıl ilgili durum bu tercihi seçtikten sonra başınıza geleceklerdir. İlk olarak askerliği 2 sene tecil ettirdiniz ve işe başladınız, herşey iyi güzel giderken bir anda olumsuz durum oldu ve işten çıkarıldınız, sudan çıkmış balık gibi olabilirsiniz, çünkü yeni iş bakacaksınız ama bir bakıyorsunuz tecil sürenizin bitmesine 3-5 ay kalmış, hiç bir firma sizin gibi birini işe almak istemez, tabi kısa süreli işler varsa o hariç. Yada şöyle bir şey olabilir, siz 2 sene tecil ettirdiniz, tam 2 sene bitecekken yüksek lisans kazandınız ve 4 sene daha tecil hakkı kazandınız, bir hesap yapalım, 18 yaşında üniversiteyi kazandığınızı 5 sene okul okuduğunuzu varsayarsak etti mi 23 yaş, 2 sene tecil oldu size 25, sonrasında 4 sene yüksek lisans şimdi oldu 29, eğer bu aşamadan sonra doktora yapmak istemiyorsanız, 29 yaşında askere gitmeniz gerekecektir. Gelelim 29 yaşında birinin durumunu incelemeye, eğer hayatında ekstra durumlar yok ise, bu arkadaş evlenmiş hatta çocuk sahibi olmuş bile olabilir, ve ek olarak 5-6 yıllık bir iş geçmişine sahip eğer aynı yerde çalışmış biri ise belki de şirketinde önemli bir konumda olabilir. Şimdi bu arkadaş askere mecbur gitme durumunda (bedelli askerlik ne zaman çıkar ne olur pek garanti iş değil) ama bir baksanız, adam düzenini kurmuş evli barklı işi pozisyonu güzel ama bir anda en iyi ihtimalle 6 aylık bir ara verecek, bu 6 ay içerisinde acaba şirkette pozisyonu değişir mi, sonra ailesi ne yapar, ailesini emanet edeceği biri var mı acaba, geçimlerini karşılayabilecek mi, sonrası askerde karşılaacağı devrecilik yada olumsuz durumları kaldırabilecek mi, kısacası kafamızda deli sorular olacak. Ama bazen tam tersi de olabilir, uzun süre gitmeyip bedelli askerlik çıkabilir ve

parasıyla bu hizmetten yararlanabilirsiniz, tabi bu şans meselesi, ülkenin ihtiyaç doğrultusunda yapacağı işler... Askere geç gitmenin belki şöyle bir avantajı olabilir, mesela iş değiştirmek istiyorsunuzdur ama içeride kıdem, ihbar gibi alacaklarınızı bırakmak istemiyorsunuzdur, siz askere giderseniz bu kıdem tazminatınızı alabiliyor olacaksınız. Ve sonrasında askerlik dönüşü yeni bir iş bakabilirsiniz. Ama dediğim gibi en olumsuz durum önünüzde beklenmedik işten çıkarılma yada ayrılma durumunda askere gitmeniz için gün ve gün azalan bir süre ve iş bulma sıkıntısı... Bu durumu göze alıyorsanız yada kafanızda ayrı bir kombinasyon var ise tecil etmekte dilediğinizce özgürsünüz...

✓ İş Bulma

A) Referans

Mezun olduk, askere gittik yada tecil ettik artık her neyse bu adımları geçtik, sıra geldi iş bulmaya, iş bulmanında bir kaç yolu var, sırasıyla bakıyoruz, ilk olarak referans yoluyla iş bulmaya geelim. Mesela üniversitelerde hoca olmak gibi bir idealiniz olabilir, böyle zamanlarda okuldayken, akademik çevrelerce itibarlı hocalarınızdan tavsiye mektupları almanız sizi belki bir adım öne geçirecektir. Ama referans olayını sadece bu tarz yerlerde olabilecek diye algılamayın, referansın iş hayatında ki karşılığı ben bu adama kefilim... Bu söz bir çok kapıyı açabilecek bir anahtardır, bir video vardı polis bir eve baskın yapıyor ve orada ki arkadaş kapıdan polise sen yetkili bir abiye benziyorsun diyordu, işte böyle yetkili abilerin, sözü her yerde geçer abilerin, mesela küçük ilçelerde belediye başkanı yada bu tarz yöneticilerin referansları oldukça önemlidir. Sonra ticaret ve sanayi oda başkanları gibi, kısacası amacımız iş mi o zaman iş dünyasının ağır toptanlarından bir tanıdık bulmak iş bulmanın en kestirme yollarından biri olacaktır. Hadi kolay gelsin...

B) İnsan Kaynakları

Nam-ı diğer Kafa Avcıları. Yıl 2012 bir film izlemiştim ismi **Hodejegerne**, bu film beni biraz etkilemişti, çünkü iş dünyasında ait özellikle bu bahsettiğim çevrenin işleyişi hakkında güzel ipuçları vermişti ve biraz aydınlanma sağlamıştı. Bu filmi izlemenizi tavsiye ederim. Filmi geçip duruma gelirim, Kafa Avcıları yada Beyin Avcıları diye isimlendirilen kişiler yada şirketler, işverenlerin nitelikli eleman bulma süreçlerinde profesyonel destek sağlayarak, doğru elemanı bulmalarını kolaylaştırırlar. Büyük şirketleri kastetmiyorum ama genel olarak küçük ve orta işletmelerde eleman bulma süreci çok ta iyi işlemez, bazen yanlış eleman işe alınarak para ve zaman kaybetme durumları söz konusu olabilir, ama bu tarz kişiler yada firmalar, istenilen özellikteki doğru elemanı bulmak için ellerinden geleni yaparlar. Peki bizim bu kişilerle ilişkimiz nedir, size iki tavsiyem var, ilki bu tarz kişileri ve firmaları araştırıp bulmanız, onlarla ilgili video kayıt ne varsa incelemeniz, çünkü bildiğim bir kaç kafa avcısının sunum videolarında gerçekten güzel ipuçları vardı. Kısacası bu kişileri bulun, araştırın, inceleyin. İkinci tavsiyem ise biraz uğraş isteyen bir iş ama sonuçları daha kesindir, hedefimiz bu kişiler ile ortak bir arkadaş vasıtasıyla tesadüfi karşılaşmalar ayarlayıp onları etkilemek. Bu dediğimi nasıl yaparsınız hadi bu konuda da biraz yardımcı olayım. Facebook gibi sosyal ağlar sayesinde bu kişilerin kim olduğu hatta arkadaş çevresi hatta takıldığı mekanlar bile bilinebiliyor... artık bundan sonrası size kalmış...

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.

C) Kariyer Siteleri

İş Bulmak için yollarımızdan bu sefer ki kariyer siteleri, hemen internetten bir özgeçmiş şablonu indiriyoruz onu güzelce ve genel olarak stajlar harici bir iş deneyimi olmadan dolduruyoruz. Sonra kariyer sitelerinin hepsine kayıt olup önümüze gelen her işe başvuruda bulunuyoruz. Şimdi bu olayda bazı sitelerin bazı özellikleri benim hoşuma gidiyor, bu sektörde büyük internet siteleri var, bu sitelerde Türkiye’de ki çok büyük firmaların bizzat eleman alım süreçleri bu siteler aracılığıyla yapılıyor, bir çok şirket kendi web sitesinde kariyer sayfası bulundursa da bazı büyük şirketler sadece bu siteler aracılığıyla eleman bulmaktadır. Dediğim gibi bazı siteler daha iyi bir arama özelliği, yada firma engelleme özelliği sunmakta, bazı siteler ise daha samimidir, neden mi, çünkü ilan vermek ücretsizdir, bu tarz siteleri seçen firmalarda iş görüşmesi yapacağınız kişi direk patronun ta kendisidir... Yani siz iş görüşmesinde ikinci üçüncü aşamalara gelmeden ya kabul olursunuz ya da ret olursunuz. Sonuç olarak iş bulmak için kariyer siteleri, şirketlerin kariyer sayfalarını takip etmek gerek. Ufak bir ipucu vereceğim, Google alert diye bir sistem var, siz buraya kaydolup mesela “Açık Pozisyonlar” diye bir kelime gurubunu takibe alırsanız, bu kelime gurubunu içeren ne kadar içerik varsa çıkar çıkmaz google size mail olarak bildirir. Daha da açık olayım, işe girmeyi ölesiye istediğiniz bir şirket var, siz de bu şirketin ne zaman alım yapacağını bilmiyor ve endişeleniyor iseniz şöyle bir taktikle, yine google alert ve “ ABC açık pozisyon” “ABC iş alımı” gibi kelime gurupları türetilip direk olaya anında müdahalede bulunabilirsiniz. Bu bölümün amacı internet ortamında iş bulmanın yollarıydı. Ana yöntemler bunlar geliştirmek sizlere kalmış...

D) İşkur

Bu kitapçık bitti lakin ben işkur hakkında tam net bilgi edinemedim, benim hatamdır, yalnız işkur’a kayıt yaptırıp iş bulmak mümkündür.

E) Gazete

Gazete ilanları da genelde yüzyüze görüşme olanağına sahip olabileceğiniz iş bulma araçlarından biridir. Gazeteye ilan veren firmaların kimisi kariyer sitelerine üyedir, onlarda kendi anlaşmaları gereğince hem internet hem de gazeteye ilan verdirirler, kimisi de yerel gazetelere ilan verir bir derece internet ile işi olmayan kişileri bulmak isterler. Kısacası gazete ilanlarından zamanında bende iş bulmuştum. İş bulma konusunda halen daha etkili yöntemlerden biridir.

F) LinkedIn

LinkedIn günümüz sosyal ağların iş yaşamına uyarlanmış şeklidir, herkesin kendisine ait bir hesabı ve eklediği kişiler mevcut. Fark ise buranın biraz daha ciddi, bazen süper ciddi ama iş bulma konusunda bir o kadar da verimli. Bilemiyorum büyük şirketler elemanlarına LinkedIn hesabını açmayı şart mı koyuyor lakin bir çok insan sanki Facebook hesabı açar gibi orada. Aslında olması da güzel, çünkü ulaşmak istediğimiz pozisyonda oturan kişinin nasıl bir kişi olduğunu bu site sayesinde öğreniyoruz. Bir de insan kaynakları uzmanları bu siteyi oldukça sık kullanıyorlar. Kendi çevrelerine ilk etapta mesaj atanlar oluyor. Özetlersek LinkedIn, kendi arkadaşlarınızı ya da irtibatta olmak istediğiniz kişileri ekleyerek iletişimde olabileceğiniz, bir çok iş ilanına başvuruda bulunabileceğiniz güzel yerlerden birisidir.

G) Siyasi Parti

Siyasi parti olayını hemen devlet kurumlarında torpilli iş bulma konusuna çekmeden açıklamak gerekirse, siyasi partilerde aktif olan insanları incelediğinizde genelde firma sahibi, parasal olarak yeterli ve zaman olarak ta belli bir rahatlığa erişmiş kişilerdir, sizler de amaç doğrultusunda siyasi partilerin çalışma kollarına devam ederekten bir çevre edinebilirsiniz, çünkü siyasi partilerde her kesimden insan bulunur ve siz de de biraz ışık varsa ilk boşlukta iş bulmanız mümkündür, lakin çok fazla rakibiniz de olacaktır, ufak bir tavsiye vermem gerekirse, niyetinizi hemen belli etmeyin, çünkü siyasi partilerde ki insanlar da sizin ne niyetle geldiğinizi biliyorlar, zamanında iş bulup sonra toplantılara devam etmeyen o kadar çok insan var ki, artık önce onların güvenini kazanıp ondan sonra onların size teklif etmesini beklemeniz gerek. Hem çevre iyidir de, neyin ne zaman işe yarayacağı belli olmaz.

✓ İstek ve Arzular

Kişi kendisini tanımalı, bazı soruları kendisine sormalı, nelerden hoşlanıyorum, hayatta ki amacım nedir, hedefim nedir, nasıl bir iş ortamı beni mutlu eder vs... Sorular çoğaltılabilir ama soruların çözümü konusunda işte biraz bilgiye ihtiyaç var. Mesela meslek hayatınızda sizi mutlu edecek bir iş yeri ortamı nasıl olmalı, bu soruya cevap bulabilmek için önce kendimizi iyi tanımak gerekir, mesela, sen araştırmaktan keyif mi alıyorsun, yada yönetmekten mi, yada bizzat işin içinde olmaktan mı, yada masa başında olmaktan mı, analiz yapmayı mı seviyorsun, yoksa işin insan ilişkiler boyutu seni daha mı heyecanlandırıyor... Sen bu sorulara kendince yanıt verdikten sonra sıra geliyor çalışma ortamlarına. Mesela makine imalat sektörü düşünün, bir tarafta talaşlı imalat denilen torna, freze gibi makineler, bir tarafta kaynak yapanlar, bir yandan taşlama yapanlar, gürültü, patırtı, ses, yağ kokusu, şimdi senin el kabiliyetin pek yoksa, insanlarla iletişim kurmakta zorluk çekiyorsan bu ortamlara hiç girişme derim.

Aslında asıl mesele kendimize dürüst olmakla başlayacaktır, bir kere dürüst olun, herkes herşeyi becerecek diye bir kural yok, yada ya o yapıyor bende yaparım diye bir durumda söz konusu değil, herkesin bir yeteneği vardır, iyi olduğu yada vasat olduğu alanlar vardır, birisi vardır, ustalarla çok iyi iletişim kurar ama gel gelelim organizasyon kısmında nal toplar, birisi vardır eli hiç yatkın değildir, vidayı bile sıkmaktan acizdir ama gel gelelim iyi bir araştırmacı ve analizcidir.

Dostum önce kendini bir listele, sen kimsin, önce bunu bir ortaya çıkart sonra da potansiyel iş alanlarını listele, ortamlarına bak, hatta o alanlarda çalışanlardan bizzat görüş al. Öğrencilik yıllarında teknik geziler yaparlar ve genelde okuldan kaytarma gözüyle bakılır, ama aslına bakarsanız sizi iş hayatı öncesi çalışma ortamlarını tanıtan yegane güzel işlerden biridir. Bu kitapçıkla beraber bundan sonra teknik gezilere daha bir alıcı gözle bakmanızı tavsiye ederim. Hatta cesur sorular sorun orada çalışanlara, çok cesur soruyu da herkes içinde sormayın muhakkak yalnız تنها kalınacak zamanlar olacaktır...

Bu bölüm için toparlarsak önce kendini bir tanı, sonra nasıl bir yerde nasıl bir işte olmak istiyorsun karar ver ve hedefine yönel...

✓ **Gelecekte Olmak İstedğin Yer**

a) Kendini tanıyor musun

Kendini tanımak, insan kaç yaşında acaba kendisini tanır, ne zaman nasıl biri olduğu farkına varır. Sanırım insanın kendini tanması oldukça uzun yıllar arıyor, bir de bunun insanları tanımak modeli var ama oraya hiç girmeyeceğim. Bizim ilgilendiğimiz kısım kendi zevklerimiz ve becerilerimiz tabi bir de hayatın gerçekleri. Şimdi bu kitapçık üniversite sınav öncesine

yönelik olmadığından, bu kitapçığı okuyan herkesin elinde iş yapabileceği bir diploması olmalı. Bir söz vardır ya bu deveyi güdecen ya bu diyardan gidecen, ikinci tercih insanın her an yapabileceği bir şey biz ise deveyi gütmeye ilgilieniyoruz... Şimdi şunları sormak gerek, mesleğinizle ilgili bir sürü çalışma alanı vardır, mesela benim mesleğimde arge mühendisi, proje mühendisi, tesisat mühendisi, saha mühendisi, üretim mühendisi gibi bir çok alt dal var, peki bunlardan hangisi size uygun. İşte mesele de bu, mezun olasıya kadar yada olduktan sonra bu alt mesleklerden ne kadarını tanırırsınız

bilemem ama kendinize uygun bir alanı seçmek daha mantıklı olur. Ben kendi işim gereği insanlarla iç içeyim, her türlü insanla muhatap oluyorum ve bundan zevk alıyorum, şimdi başka birisi bilgisayarda makine tasarımı yapmaktan zevk alıyordur, bu adamı siz alıp benim işime verirsiniz bocalar. Şimdi şu resme bakın hepimiz mühendisiz peki bu iş için acaba uygun muyuz ???

b) Rol Modelin Var mı

Rol model olayı aslında mükemmel bir şeydir, düşünsenize sizin yapmak istediğinizi yapmış, olmak istediğinizi olmuş birisi var ve onun nasıl ve ne şekilde başardığını öğrenerek aynı tohumu ekip aynı ürünü alabilirsiniz. Bu fikrin de güzel olduğu kadar zor yanları da var, o rol modeli bulmak gibi, bulduktan sonra nasıl başarılı olduğunu öğrenmek gibi.. Ama büyük hırslarınız yoksa mesela, hedefiniz şöyle bir şey olabilir, büyük bir şirkette genel müdür olmak gibi bir hedefiniz varsa böyle birini bulabilirsiniz, ama dünyayı değiştirmek gibi bir derdiniz varsa sanırım bu konuda rol model bulmak çok çok zor ona ulaşmak ise imkansıza yakın olabilir. Bizler yine olumlu düşünüyoruz ve kendimize şimdilik bir rol modeli seçelim ve onunla tanışarak hem çevre hem de yöntem öğreneelim...

c) İdealin Hedefin Nedir

Varmak istediğin bir hedef gitmek istediğin bir yol yoksa, bir arpa boyu yol alamazsın, alsanda almış zannedersin, günün birinde arkaya baktığında ne yapmışım ben diyebilirsin. Hedef sahibi olmak gerçekten güzeldir, çünkü ulaşmak istediğin bir nokta var ve ona her gün bir adım yaklaşmak ve ona ulaşmak insanları başarılı kılan en önemli şeydir. Şimdi en basitinden bir işe girdin ve para kazanmaya başladın, ev almak gibi bir hedefin varsa ona göre davranırsın, ama bir hedefin yoksa yeri gelir para kazanmak sana zulüm olur, çünkü paraya ihtiyacın yoktur, karnını doyuracak zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak kadar kazanmak sana yeterli gelecektir. Böylece bir boşluğa düşebilirsin. Uzun lafın kisası hedef önemlidir, kendine mutlaka bir hedef seç, ülkelerin bile 5 yıllık 10 yıllık falan kalkınma planları var, yada klasik iş görüşmelerinde sorulan kendinizi 5 yıl sonra nerede görüyorsunuz sorusu. Kısa orta ve uzun vadeli hedefleriniz olsun, zaman içerisinde hedefler değişebilir lakin yine de bir hedefiniz olsun.

XX

✓ İş Başlangıcı

Hayırlı uğurlu olsun, artık bir işiniz var, aileniz mutluluktan uçuyor, sosyo ekonomik seviyeye göre sevincin boyutları artabilir azalabilir, ama yine de herkes mutlu, ama sen heyecanlısın, artık çocukluktan çıkıp bir birey olma yolunda ilk adımı atıyorsun. Üstelik bir de apoletin var “ **Mühendis** “. Toplum denilen yakın çevren ailen arkadaşların artık sana farklı gözle bakmaya başlayacak, mesleğine göre saçma işleri becermeni isteyecek, sanki okulda sana her türlü makineyi öğretiyorlar da... bırak makineyi, öğrettikleri konularda bile neyi niçin öğrendiğimizi bilmiyoruz, bir şeyler yapıyoruz bilmeden ama ne yapıyoruz, ek olarak okulda bize dersleri veren hocalarımız bile acaba ne kadar yetkin ??? Kafamızda ki bu deli soruları inşaallah bizler yeni nesil olarak yıkıp viran eyleyeceğiz, devir değişecek ve çağa ayak uyduramayanlar dışlilerin arasında sıkışıp yokolacak. Biraz acımasız gözükebilir ama bu yanlış öğretiler saçma babadan görme eğitimler sayesinde nice nesil heba oldu, kaybedecek tek bir saniye daha yoktur...

Siyasi propogandayı da yaptıktan sonra gelelim kitapçığımızın içeriğine... dostum artık mühendissin, insanların ve şirketin beklentisi büyük, artık sen buna göre hareket edeceksin, tabi kimse senden ilk günden uzay mekiği yapmanı beklemiyor, sende bekleme, herşey zamanı gelince olacaktır, sana düşen ise başlamak, gerisi zaten gelecektir. Niyetini düzgün kurmanı öneririm, çıktığın yolda art niyetli olursan emin ol bir yerde o tuzak sana da denk gelir... Hadi Bismillah...

✓ İlkün

A) Giyim Kuşam

Kitapçığın giriş kısmında iş bulma yöntemlerinden bir kaçını bahsettik ve sende muhtemelen bu yöntemlerden biri sayesinde şuan ilk gününü yaşayacağın işi buldun. İş görüşmesine gittiğin için biraz olsun iş yerine yabancılik çekmiyorsun, ama farketmediğin bir şey var, ilk kez geldiğinde etrafa pek dikkat etmedin, çünkü ne olacağını bilmiyordun, belki kabul etmeyeceklerdi seni. Ama bunların hepsi geride kaldı. Şimdi sen sabah erkenden kalktın, duşunu aldın, kahvaltını yaptın ve sıra geldi ne giyeceğine, güzel arkadaşım, bu kitapçığı iş

hayatına girmeden elde ettiysen ne mutlu sana, o zaman sana bir tavsiye, iş görüşmesine gittiğinde bak etrafa biraz dikkatlice, diğer mühendisler nasıl giyiniyor, takım elbise mi giyiyorlar, spor tarz mı giyiyorlar, ceket mi giyiyorlar, kısacası iş arkadaşların ne giyorlarsa ilk etapta onları kopyala. Herkesin spor rahat giyindiği bir ortamda takım elbise giymen pek uygun kaçmaz, ha kimse size bir şey demez ama sen kendi kendini yer bitirirsin. Çok ta stres yapmaya gerek yok ama yine de dediğim gibi ortama uyum sağlamak için kamufle olmak özellikle ortamın gerektirdiği şekilde kamufle olmak iyi bir başlangıç olacaktır. Olabilir belki iş görüşmesine gittiğinde kendi iş arkadaşlarından hiçbirine denk gelemeyebilirsin, o zaman yapacağın işi düşün ve ona göre giyin, mesela makine imalat alanında çalışacaksan beyaz giyme derim, çünkü orası fırın değil güzel kardeşim, yağ, kir, pas, is, toz olacak etraf, sende fırıncı yamağı gibi beyaz temiz giyinirsen, güngörmüş ustanın biri yağlı ellerini üzerine sürer ve bir daha böyle gelme der... Diyeceğim o ki iş alanına uygun giyinmeye bak, maça hazırlıklı olduğunu göster... Acemi olduğunu belli etme güzel kardeşim...

B) Bakışlar

Giyim kuşam işini hallettin ve kendi aracınla yada servisle işe geldin, genelde ilk gün servis kısmında sıkıntı olabilir, seni tanımadıkları için es geçebilirler, zaten bu yazdığım satırlar da çokta önemli satırlar değil, herneyse, dostum sabah mesai saati başlangıcında artık işyerindesin. Aferdersin sap gibi dikiliyorsun etrafta, çünkü iş arkadaşın olacak adamlar, okulda askerde üst devreler nasıl takılıyorsa öyle davranacaklar, belki birisi geç gelecek, belki birisi elinde poğaça simit falan çay ocağında gözünü açacak belki birisi devam eden işleri kontrol ettiği için yarım saat sonra ofise uğrayacak. Peki sen ne yapacaksın, öylece bir kenarda mı duracaksın üvey evlat gibi. Dostum önce bir sakınleş, biraz derin nefes al beynine oksijen gitsin, yatışmana yardımcı olsun. Şimdi etrafında gördüğün herkes sana yabancı geliyor, ama bir hafta sonra onlar seni biliyor sen onları biliyor, uzun koyu sohbetlere giriyor olacaksın. Ama aslında sende haklısın, sabah iş başlangıcında serviste uyuyan elemanların gözünü açıp kart bastıktan sonra ilk dikkatlerini çekecek olan kişi sensin ve kim bu yabancı der gibi garip ve saçma bakışlarıyla sana bakıyor olacaklar. Sakın onlara toy olduğunu belli etme, tamam toysunda yine de kendini gizleyebilirsin, şuda var toyluğunu belli edince ucunda ölüm yok ama derler ki deli deliyi görünce çomağını saklarmış, sende onlara, bakın ben artık mühendisim, şuan sizden belki maaş olarak düşük olabilirim ama ilerleyen günlerde emin olun sizin şefiniz olacağım, o yüzden buna dikkat edin gibisinden bir bakışla karşılık vermeni öneririm. Ama dostum bak bu söylediğim şey biraz tehlikeli, çünkü ben sana asla büyüklük tasla demiyorum, sadece Amerikan Başkanı Roosevelt'in dediği gibi " İyi huylu ol ama elinde bir sopa taşı", bu dediğim şu manaya çıkar, sen mühendis olmanın yanı sıra potansiyel bir yöneticisin, yeri gelecek çoban başılığı yapacaksın (**teşbihte hata olmaz**), birilerinin arkandan gitmesini istiyorsan onlara biraz gövde gösterisi yapman gerekebilir, seni kabullenmelerini hemen istiyorsan onlara en kestirme yol bakışların olacaktır.

Tekrar uyarıyorum, bu söylediklerim taht oyunlarından bir taktik değil, herşeyden önce insan olmak ve karşındakinin de insan olduğu vurgusu unutulmamalı, bakış var bakış var, insanları tahrik edici bakışlardan kaçınmak gerek, tek istediğim etrafa yabancı birinin ürkek bakışlarından ziyade, ben buranın bir çalışanıyım burası artık benim de mekanım ve ben bir yöneticiyim tarzında bakış oluşturma istiyorum. Bunu belki biraz pratik yaparak aşabilirsin,

ama herşeyden öte senin bir karakterin vardır ve sen ne yaparsan yap o yine bazı anlarda ortaya çıkacaktır.

Sonuç mu istiyorsun o zaman işin özeti, etrafa boş boş sudan çıkmış balık gibi bakma, zehir gibi bak...

✓ Üstlere Hitap

- Abi, Abla vs Beyfendi , Hanımefendi

Mesai başladı ve karşınıza çıkan kişiye acaba abi mi desem yoksa beyfendi mi desem, acaba bu kişi kaç yaşında gibi bir çok soru gelecek aklınıza. Benim tercihim karşınıza kim çıkarsa çıksın ona hanımefendi ve beyfendi olarak hitap etmeniz, mesela Ahmet Bey, yada Elif Hanım, böylelikle arada hem resmiyet hem de ciddiyet olmuş olacak ve ileri ki zamanlar için güzel bir başlangıç olacak. Zaman ilerledikçe birbirlerinizi tanıdıkça abla yada abiye dönecek kişiler olacaktır ama onda da şuna dikkat edin, bazı kişiler olacaktır bu abi abla kelimesiyle birlikte sınırlar kalktığı için size hoşunuza gitmeyecek davranışlarda hadlerini aşmaya kalkacaklardır, belki o kişiler konum gereği sizden üst bir pozisyonda olabilir ve onlara karşı ses çıkaramayabilirsiniz... Ve yine kimisine bey deyip kimisine abi diyerek, diğer insanlara bakın ben adamla samimiyim diğerleri ile resmiyim diyerek ortamda kutuplaşma sağlamayın derim... Bu anlattıklarım her kişi ve her ortam için geçerli olacak değildir, gerçekten abi vasfına girecek kişiler olacaktır, zaten onlara rastladığınızda ne demek istediğimi anlayacaksınız. Sonuç olarak ilk zamanlar resmi davranın sonrası için zaten sizler ne yapmanız gerektiğini bilirsiniz...

✓ Astlara Hitap

Hiyerarşik düzende bizler beyaz yakalı işçiler olarak hayatlarımıza devam etmekteyiz, bir de bunun mavi yakası var. Bizler mavi yakalılar ile kısacası astlarımız ile nasıl konuşmalıyız. Genel olarak ustalar ve elemanlar vardır, sizden büyük ustalar da olabilir sizden küçük ustada, yine aynı şekilde sizden büyük vasıfsız eleman da olabilir küçük eleman da. Hakikaten usta kelimesini hakeden kişiye Mehmet Usta, Ramiz Usta diye hitap ederiz ve uygunu olan da budur, zaman ilerledikçe Mehmet Abi, Ramiz Abi diyeceğimiz kişilerde olacaktır, tabi bunun kime denileceğini siz daha iyi bileceksiniz. Bazı kişiler vardır, bu kişiler otorite göstergesi olarak kendisinden küçüğünü de büyüğüne de isimleriyle hitap eder. Ben böyle biri değilim şahsen ve eğer patron cinsinden değilseniz bence siz de böyle olmayın. Hitap edecek kelime konusunda bazen sıkıntı yaşayabilirsiniz, mesela adam öyle bir yapıyordur mesela forklift operatörü ve bu kişi sizden büyük olsun, bu kişiye usta desen pek doğru bir hitap olmuyor, abi desen bu sefer arada ki mesafe kalkabilir, o zaman başka hitaplar bulmak gerek, mesela dayı dersin, Ali Dayı, Reis,Usta, kısacası esnafları biraz gözlemlemek gerek, insanlar dışarlarda hiç tanımadıklarına nasıl hitap ediyorlar az biraz gözlem yapmakta fayda olacaktır.

Biraz da yaş konusuna değinirsek, çalışanların dosyaları incelenip yaşları öğrenilirse belki hitap konusunda biraz daha zorlukları aşmak kolaylaşabilir, mesela birisine bakıyorsun diyorsun bu adam en az 35 sonra bir bakıyorsunuz adam 26 yaşında, hayat bazı insanları erken olgunlaştırmış olabilir, sen şimdi bu adama abi dersin ve sonra senden küçük çıkarsa hafiften kendini mahcup hissedebilirsin.

Toparlarsam hitap önemlidir, başlarda resmiyet iyidir, zamanla nasıl hitap edeceğinizi siz zaten benden çok daha iyi bileceksiniz.

✓ **Master – Yüksek Lisans**

Yüksek lisans yapmak istemenin bir çok nedeni olabilir, kimisi apolet peşinde olabilir, kimisi kurum içinde yükselmenin anahtarı olduğu için yapmak isteyebilir, kimisi maaş zammı için isteyebilir, kimisi de iş yerinde alacağı bilgiden daha fazlasını almak isteyebilir... Kısacası sebepler çok, bende bu yollardan geçtim bazen hayal kırıklığına uğradığımda oldu, bazen iyi ki gelmişim dediğim de oldu. Diyeceğim şu ki, eğitim öyle yada böyle her zaman iyidir, iyi eğitim paha biçilemez... Eğer fırsatınız ve zamanınız varsa muhakkak yapınız.

✓ **Sorunlar ve Çözüm Yolları**

Sorunsuz giden bir iş yeri yoktur zannımca, herkesin ufak büyük sorunları vardır, olmalıdır da, çünkü mükemmeliyet sağlandığından sorunlar ortadan kalkar ki, mükemmeli yakalayanda henüz olmadığına göre, daimi öğrenme süreci bizleri bekliyor olacaktır.

Sorunları sınıflandırırsak, kendimizin neden olduğu sorunlar ve başkalarının neden olduğu sorunları diyerek sınıflandırmak çok ta yanlış sayılmaz. Her iki durumda kısmen benzerlik gösterse de, eğer bir yerde yönetici pozisyonundaysanız her hata sizin hatanızdır.

İlk durumu incelersek, kendi hatalarımızdan kaynaklanan sorunlara bakalım, olabilir insanız, gözümüzden bir şey kaçır, aklımız başka yerde olabilir, başka problemlerimiz vardır, vardır da vardır yani. Ama sorunla karşılaştığımızda yapmamız gereken bu sorunla yüzleşmek, eğer senin hatan var ise hemen kabullen, de ki bu benim hatam. Sorunun neden olduğunu incele ve bir daha yapma. Bu hatadan ders çıkar ve kendini geliştir. Eğer kıvırmaya kalkarsan afedersin tüyü dikmiş olursun. Kimse seni hata yaptın diye işten kovacak değil, bilmem belki de kovarlar ama ne olursa olsun her hatadan ders çıkarmasını bileceksin. Dediğim gibi sorunu analiz et, suçu üstlen ve hatayı düzelt...

Gelelim ikinci gurup hatalara, bu tür hatalarda aslında yine senin de payın vardır, mesela elemanlardan biri bir şeyi eksik yapmıştır, bir şeyi hatalı yapmıştır falan filan. Sen onları iyice eğitmezsen, onları kontrol etmezsen bu demektir senin de hatan var bu işte... Bazen seni bile hayretlere düşürecek problemler de olabilir, kırk yıllık ustan bile hata yapabilir. Burada da yapman gereken suçu üstlenmek, asla ama asla suçu elemanın üzerine atma, bir şekilde sen üstlen, mesela de ki benim kontrol etmem gerekirdi yada başında durmalıydım, şöyleydi böyleydi diyerek olayı elemandan al ve kendine çek. Sonrasında hemen düzeltme yollarına başvur ve hatayı telafi et. Daha sonra bunu günlüğüne yaz ve bir daha böyle bir durum olmaması için gerekli eğitim ve tedbirleri aldır.

Aslında bu sorun başlığı oldukça uzun bir başlık, tek tip sorun yok, her zaman sadece kendi içinde de çalışmayacaksın, bazı yerler vardır mesela şantiyelerde bir çok firma aynı mekanda çalışacaktır, bir keresinde zemin kotunda ben çalışıyorum, 10 metre üstümde insanlar boyama yapıyorlardı ve onların 5 metre üstünde borulara kaynak yapıyorlardı, bazen çok saçma işler oluyordu. Ama iş dünyası böyle bir yer, herkes kendi işini bitirme derdinde ve böyle karmaşa alanlarında sorunlar muhakkak olur, mesela o senin boruna zarar verir, sen onun malzemesine, sonra bu konu işverene çıkar, sizden savunma isterler falan filan. Böyle anlarda ben derim ki, sorunu hemen şefler nezdinde çözün, asla hataya neden olan elemanlarla çözüm yoluna gitmeyin, gidin o firmanın sorumlusu kimse onunla güzel bir şekilde biraz ondan biraz sizden taviz vererek işi tatlıya bağlayın. İş dünyasında keser gibi hep bana hep bana olunmaz, testere gibi bir sana bir bana olunur.

Farklı vaka örnekleri geldikçe bu bölüm güncellenecektir. Ama işin esası şudur, sorun mu çıktı, soğuk kanlı ol, mantıklı düşün, biraz senden biraz ondan taviz ver ve işi hallet...

✓ **Bilgi Toplama**

Günümüz de en büyük silah bilgidir. İstihbarat ne kadar doğru ise o derece zafer mümkündür, giriş cümlesinden sanki savaş sanatı kitapçığı yazıyormuş hissi uyandırsa da, aslında bir derece haklılık payım var. İnsanları ne kadar iyi tanırsanız onlarla iletişim kurmakta onları ortadan kaldırmakta o kadar kolay olur. Bu kitapçıkta şeytan ayetleri gibi rakibini yok et gibi onu mahvet, hezimete uğrat tarzı taktikler olmayacağını en baştan söyledik, bizler dürüst insanlarız ve mertçe işler yaparız.

Gelelim bilgi toplama konumuzu, bilgiden kastım nedir dersek, iş hayatımızda olan biten ne varsa bilmek demektir, mesela iş arkadaşların nereli, nasıl insanlar, ruh halleri nasıl, psikolojileri nasıl, neyi severler, ilgi alanları nelerdir bunları bilmek, iyi bir iletişim için son derece önemlidir.

Mesela satış mühendisi olduğunuzu varsayalım, bir şirketin satın almadan sorumlu kişisine malınızı satmak istiyorsunuz, o kişi hakkında önceden bilgi toplarsanız, o kişiyi etkileme şansınız yüksektir, tesadüfi gibi görünen ama uzun bir çalışmanın emeği sonucu farklı ortamlarda denk gelip sonuca ulaşmak pek tabi doğaldır.

İş sadece ürün satmak değil, mesela patronunuz hakkında bilgi toplamak mantıklı olabilir, mesela neye önem verir, neler kızdırır, neler hoşuna gider, bu tarz ufak tüyolar sizi daha stressiz bir iş ortamı oluşturmanızda son derece faydalıdır. Bu tarz bilgileri de öğrenebileceğiniz bir kaç adres vardır, mesela sekreter, çaycı abla, aşçı (aşçılara çok dikkat edin, aynı mahallenin berberi gibi ortamda ne var ne yok bilirler ve patronların daimi kuşlarıdır, en azından benim gördüklerim)...Böyle kişilerle güzel bir diyalog kurarsanız hem onlardan herkes hakkında bilgi almış olursunuz hem de sizin hakkında yapacakları olumlu istihbaratı garanti altına almış olursunuz. Sonuç olarak, iş ortamında ne varsa uçan kuştan dahi haberin olsun, müttefiklerin olsun...

✓ **Mobbing – Yıldırma Bezdirme**

Geldik en sevdiğim konuya, yıllar önce bana yapılan ve hala yapılmaya devam eden konuya, eğer biri size ingilizce tabiriyle mobbing, kısacası yıldırma, işten bezdirmeye çalışıyorsa bu hem iyi hem kötü. İyi çünkü o kişi sizi bir tehlike olarak görüyor, kötü çünkü nasıl baş edeceğinizi bilmezseniz bu ufak çaplı savaştan kazanan o çıkacaktır ve sizi bir müddet psikolijik olarak olumsuz etkileyecektir.

Mobbingi kim yapar dersanız, korkaklar, alçaklar yapar. Sanırım bu kitapçığın en ağır kelimelerini bu kısımda kullanacağım. Yerini kaybetme korkusu yaşayan zavallı kuklalar sizi rakip olarak görürler ve sizi yıldırma için türlü türlü oyunlara girerler. O kişiler o kadar acizdirler ki, her gün ölüp ölüp dirilirler, tek kozları vardır, sizden önce gelmeleri, sizden bazı şeyleri daha iyi bilmeleri ve pozisyon gereği sizden önde olmaları. Mesela işyerinde yeni bir bölüme atanırsınız, o bölümde sizinle aynı konumda iş arkadaşlarınız olabilir, ayrıca o bölümün sorumlusu da olabilir. Siz terfi ettiğiniz için hepsinde bir korku vardır, acaba bizim yerimize geçer mi, bu korkuyu aslında yaşayan tek kişi, kendisini geliştirmekten korkan aciz insanlardır, sadece zaman içerisinde mecburiyetten öğrendiği bilgiyi, senin öğrenip ve ekstra özelliklerin sayesinde onun yerine geçmesinden ölesiye korkarlar.

Bu ucuz insanlar ne mi yapar, mesela en iyi yaptıkları şey, sana vasat işler verirler, sana kendini işe yaramaz hissettirirler, yada ben bunun için mi okudum dedirtecek görevler verirler. Bu tarz görevleri verirken de çok uyanıktırlar, patronun bilmeyeceği dikkatini çekmeyecek tarzda iş

yaparlar, sana prim yaptıracak yada patronun da dahil olacağı görevlerde asla bulundurmazlar. Sonra bilgi saklar bu çakal sürüsü, işle ilgili teknik ve son derece önemli bir soru sorarsın, geçiştirmeye çalışır, bilmiyorum der bir şekilde sıyrılır. Zaten sana soğuk davranacağı için senin soru sorma hevesini törpüler hatta yokeder. Yanlışların olduğunda aşırı tepkiler sergiler. Seninle diyaloga girmez, seni yalnız bırakır.

Peki biz ne yapacağız, yapabileceğimiz şeyler vardır bazen de yapabileceğimiz hiç bir şey yoktur. İlk olarak istihbaratımız kuvvetli olmalı, bize bu yıldırma yapan kişi ile patronun yada diğer söz geçiren yöneticilerin arası nasıl, bu adam neyine güvenerek bu karaktersizliği yapıyor, zayıf yönü yada şirket için önem arzeden bir özelliği yada bir bağlantısı var mı. Diyeceğim o ki, rakibini iyice tanımadan onu yenmen mümkün değil. Sen onunla mücadele etmeye kalkarsın ama bir bakarsın adam patronun kayınçosu... Kaybedeceğin savaşa girerek kendini yıpratma, bazen bir zaferi kazanmak için önce kaybetmiş gibi gözükmek gerekebilir, sabırla beklemen gerekebilir, illa o şirkette kariyer yapacaksın diye bir kural yoktur, mesela o şirkette sabırlı olup alacağını aldıktan sonra rakip firmaya geçebilirsin.

İşin özünü vermem gerekirse, mobbing yapıldığını hissettiğin an, kendine bir çeki düzen ver, gerçekten sana bunu yaptığına kanaat getirdiysen, o andan itibaren satranç oyunu başlamış demektir, sen soğuk kanlı olup, niyetini belli etmeden, vaktini bekleyen kişi olacaksın, alttan alttan bilgi toplamaya başlayacaksın, vakti geldiğinde ya herşeyi almış başka sularda yüzmek için kendine bir yol açacaksın yada onu alt edecek hamleyi yapacaksın. Ama tek şart senin sabırlı olup kendine hakim olman, sen kontrolü kaybedersen bu sefer kontrolü o eline alır ve seni oynatmaya başlar... Sen sen ol kontrolü yitirme...

✓ Kendini Satma Pazarlama

Bu konuyla ilgili bir kaç yaşanmış hikayem var, ilki daha 10-11 yaşlarında iken basketbol kursuna gidiyorum, antrenman sonrası basket maçı yapılıyor ve bizden eski ve iyi oynayanlar olduğundan biz çömezler ilk beşlere giremiyoruz, o gün nasıl olduysa bir konu açıldı ve daha önce hiç bir maça çıkmayan çokta iyi oynayamayan bir çocuk, hocaya dedi ki, benim üçlüklerim iyidir dedi, iyi üçlük atarım dedi ve hoca tamam gel dedi, onu takıma aldı, maç sırasında bir kaç tane sallamıştı, girdi mi girmedi mi hatırlamıyorum, zaten konumuzda o değil, konumuz ise o çocuğun daha o zamandan kendisini satmayı biliyor olması. Bir başka olayda ise, şantiye ortamında bir abimizden kendini satmasını bileceksin, ben burada ki en yüksek maaşı alıyorum demesiyle, kafamda şimşeklerin çakması bir oldu.

Peki kendini satmak yada pazarlamak nedir, bu olaydan kasıt sende ki cevheri ve değeri patronuna yada ücret ödeyecek kişiye göstermektir. Zannetmeyin patronların hepsi cin gibi yada adamın ne olduğunu gözünden anlar, elbet bazı özellikleri üstündür ki patron olmuştur ama bazen burnunun ucunda ki değeri göremeyebilirler. Yada istediğin bir ücreti alabilmek için karşıdaki kişiye öyle sözler sarf edersin ki, adam bu işi biliyor der ve senin karşında boyun eğer. Yine uyarıyorum, bu olaydan kasıt böbürlenmek değil, sadece hakkın olanı almana yardımcı olmaktır. Peki kendini satmak nasıl yapılır sorusuna cevap verirsek, ilk olarak neyi satıyorsan yada neyin karşılığında birşeyler yapıyorsan o işi, durumu artık her neyse çok iyi bilmen gerek. Seni neden seçmelerini sen kendin sorarak söyleyeceksin, karşıdakine bu olayın artısını eksisini gösterdiğinde senin ise bu olayı nasıl basite indirgeyip olayı güzelce ele aldığını gösterdiğinde bu iş bitmiştir demektir. Yöntem, üslup, tarz kişiye göre ve karşıdaki kişiye göre değişkenlik gösterecektir. Gerisi size kalmış.

✓ **Dürüstlük, Erdem, Ahlak**

Kitapçığımız iş dünyasına yönelik olsa da aslında kişiyi ele aldığından hayatın her anına dokunmakta, yine günlük yaşantımızla alakalı bir durum olan ahlaki değerler konusu. Size söyleyeceğim tek şey ne olursa olsun, dürüst olun, ahlaklı olun. Hata elbet olacaktır ama hatadan daha kötüsü yalan dolan işlerdir. Bir kere adınız karalandı mı temizlemeniz çok zordur, hele hele iş dünyasında iseniz işiniz daha da zor.

Piyasayı bilenler hak verecektir, adam gibi adam, dürüst adam çok çok az, bir de hem dürüst hem de işini iyi yapan, sanırım samanlıkta iğne aramaya benzer. Nasıl bu hale geldik tahmin etmek çok zor değil, ama asıl önemli olan bundan sonrası. Birine söz verdiyseniz yapın, eğer sırf durumu kurtarmak için söz veriyorsanız emin olun daha kötü durumlar karşınıza çıkacaktır. İş dünyasında bir birini kazıklayan, dolandıran binlerce insan var, iki güne vereceğim deyip yıllarca ödemeyenler var, her sözü yalan olan insanlar var. Ama sizler, dürüstlüğünüzle parmakla gösterilir olmalısınız, Hakk'a uygun, adaletli olmalısınız. Sizler günü geldiğinde yönetici konumunda olacaksınız, eğer sizler böyle olmaz iseniz, ne size insanların itimatı kalır ne de sözü sayılan bir insan olursunuz. İnsanlar sizi alternatifinizi bulduklarında anında satacaklardır. Haklılarda...

Geniş bir konu fakat yapılması gerekenler basit, ama siz siz olun yine de bu dürüst insan nasıl olmalı, ahlaklı insan nasıl olur, adaletli insan nasıl olur bir araştırın....

✓ **Kurumsal Şirket vs Laçka Şirket**

Balık baştan kokar derler, gerçekten de doğrudur, eğer bir kurumun bir şirketin başında ki adam laçka olursa onun altındakiler de laçka olur ve bu sistemin en ince damarlarına kadar işler, bu durumdan memnun olanlarda vardır hoşnut olmayanlarda. Laçka şirkette ne mi olur, en basit bir örnek vereyim, bir gün Denizli'de bir oto bayisine gittik, aracımız bozulmuştu, her neyse biz içeri üç kişi girdik, üzerimizde iş kıyafetleri vardı, tulum gibi bir pantolon üstünde tişört iş ayakkabası, lakin hepsi temiz, biz içeri girince bayinin büro kısmından üç dört tane otopark mafyası kılıklı adam çıktı ve gardaş hayırdır gibi bir söz ettiler, biz de durumu anlattık, bir kaç boş konuşmadan sonra acaba su var mı diye sorduğumda sularının olmadığını en yakında ki markette olduğunu şaka yollu söyledi, şimdi biz bu kiro tipli adamların bu ünlü otomobil firmasının bayiliğini nasıl almışlar çok merak ettik, bu tip adamların olduğu bir yerde sen mühendis olsan onların gözünde zerre kadar değer yoktur, onlara göre sen onların maaşlı elemanısın ve sana istediği gibi hitap edebilir. Şimdi bu laçka şirketlere küçük bir örnek, laçkalık sadece karakter olarak algılanmasın ve asla küçük şirket anlamına da gelmesin, insanlar küçük olabilir ama sistemlidirler. Bizim bahsettiğimiz sahibinin bulunduğu makamı kaldıramayacak ama bir şekilde işleri götürdüğü şirketler.

Bunun bir diğer versiyonu ise kurumsal şirketler, bu şirketlerin de artısı eksisi vardır elbet, lakin oturmuş bir düzeni, yükselme pozisyonları, eğitimler, şirket içi diyaloglar genelde daha iyidir. Benim görüşüm eğer olurda laçka bir şirkete denk gelerseniz, tez zamanda yeni bir iş bulup oradan uzaklaşmak, derler ya, bir parfüm dükkanına gitseniz oradan parfüm almasanızda bulunduğunuz sürece güzel kokularını koklarsınız, ama bir kahvehaneye gitseniz orada sigara içmesenizde ortam da ki pis havayı koklar ve üzerinize siner. Dediğim gibi böyle bir durum olursa en yakın zamanda yeni bir iş bulup orayı terkedin.

✓ **Kötü Patron vs İyi Patron**

Kötü komşu insanı ev sahibi yapar, kötü patrona ya patron yapar yada iş değiştirir... Durumları incelersek, kötü patron kimdir, kötü patron senin hakkını yiyendir, senin emeğini hiçe sayandır, kendi menfaatini düşünendir, bu insanların bir de kötü karakterlisi var, belki siz mühendissiniz diye size bir şey demez lakin işçi sınıfına etmediği kalmaz. Bu onu yine de kötü yapar, peki kötü patronların özelliği nedir, bu insanlar sadece kendilerinin çalıştığını düşünür, onun haricinde herkesin boş iş yaptığını, aldıkları parayı hak etmediğini düşünür, eğer en başından onlara taviz vermişseniz sizi hakaretleriyle ezmeye kalkar bir nevi sindirir.

Peki iyi patron nasıldır, iyi patron sizin gelişmenize önayak olur, sizi eğitime gönderir, gelişmenize yardımcı olur, ama içinde hep bir korku vardır, eğer küçük bir şirket ise size bu kadar yatırım yaptıktan sonra başka şirketlere gitmenizden korkabilir, burada da bir derece haklı gibi ama bu derin bir mevzu.

İyi patron olmak kolay değildir, nazik olursan arada ki mesafeyi kaçırabiliyorlar, sert olursan mutsuz oluyorlar, kısacası zor iştir, ama bir şirkette eğitim faaliyetleri, sosyal haklar ve diğer güzellikler varsa çalışılacak ortamlardan biridir. Aklıma hep çalışılmak istenen şirketler gelir mesela Google gibi, insanlar burada çalışmak isterler, hatta film bile vardı, Google'da stajyer olan kişilerin üzerine yapılmış. Orada sosyal aktivitelerden, yeme içme durumlarına kadar, çalışanlarını memnun edecek pek çok aktivite vardı.

Diyeceğim şudur, bir yerde kötü patron gördüyseniz iyisini bulduğunuz zaman terkediniz, çünkü bu insanlar en sonunda çalıştıracak insan bulamadıklarında ya değişeceklerdir ya yok olup gideceklerdir...

✓ **Bilginin Saklanması (Yer Kaybetme Korkusu)**

Bazı insanlar vardır, sahip olduğu bilgiyi paylaşmaz, hatta kafanızı karıştırmak için, gereksiz bir sürü şey yapar ki sen akıl yoluyla çözmeye kalktığında ama bu bunuda yapmıştı acaba neden yapmıştı diye sizi gereksiz kafa karışıklığına sokar. Şimdi bu tip insanlar aciz insanlardır, aslında kendi açılarından bakarsak onlar haklılar, çünkü senden farklı olarak sahip oldukları tek bilgi o, eğer o bilgiyi sana kaptırırsa onun yerine geçmen mümkün olacaktır ve o sahip olduğu tüm ayrıcalığı yitirecektir. Şimdi böyle birine denk geldiğinizde onu ürkütmeyin ki öğreteceği şeyler varsa size öğretsin, ona tehdit gibi gözükmeyin, ama ona da teslim olmayın, o öğretmiyorsa muhakkak bilen birileri vardır, okuyun, araştırın soruşturun ve o bilgiyi elde edin. Bu insanlar yenilmeye mahkumdurlar.

Şimdi bu tip insanların anlamadıkları başka noktalar da var, hani bu bilgi dediğimiz şey paylaştıkça artan bir şeydir, senden eksilmez, bu yüzden üzülmemek gerek, ve de şunu da unutmamak gerek, tek başına bilgi sadece yeterli gelmez, yeri geldiğinde tecrübe, kişisel beceriler, soğuk kanlılık, olayı kavrayış, bakış açısı gibi bir çok faktör vardır. Sen bilgiyi verdiğin zaman zannetme ki o bilgi hemen seni yerini kaptıracak.

Tecrübe dediğimiz şey parayla satın alınacak bir şey değildir, bazı yerler vardır, sen ne kadar bilgili olursan ol karşı taraf seni değil de diğer kişiyi tercih eder, o yüzden bilgi sahibi insanların bilgiyi paylaşmalarından korkmamalarını rica ediyorum.

Yine de böyle birine denk gelerseniz, ürkütmeden alabileceğinizi alın, fazlası için directmeyin çünkü nezaketsiz sözlerle sizin şevkinizi kıracaktır ve seviyesi düşük muhabbetlere sevkedecektir. Vakti geldiğinde zaten o layık olduğu yerde olacaktır. Bu tip insanların olduğu yerlerde arada kalmış patronlar mevcuttur, gelişmek şirketleri büyütmek isterler ama köhnemiş zihniyetlere sahip elemanlarını da bir türlü adam edemezler...

Ek olarak şu ihtimali de unutmayalım, birisi sizle bilgisini paylaşmıyorsa illa her zaman sizin yerinizi alacağınıza korkuyor anlamına gelmez. Belki de sadece sizin yüzünüzdendir, siz hele ben bu bilgileri bir alayım ondan sonra bak neler oluyor izlenimi verirsiniz bırak o adamdan nereye giderseniz gidin size yağmurlu havada su vermezler... Art niyetli olmanın anlamı yoktur...

✓ Sürekli Gelişim

Çağımız sürekli geliyor, bir zamanlar Nokia telefonlar dünyanın zirvesindeydi, herkes Nokia'dan başka telefon kullanmazdı ama şimdi ise elimizde iki tane telefonun kapışması var. Buradan çıkarılacak dersler çok, ama en önemlisi sürekli gelişim. Kendimizi yenilememiz gerek, bir örnek verelim, çok katlı bir apartmanda oturuyoruz, her daire birbirinin aynısı ama içeri girdiğimizde fark ortaya çıkıyor, kimisi köşeye bir vazo koyuyor, kimisi duvarına güzel bir manzara resmi, kimisi duvarlarını çok farklı renklerle süslüyor ve insanlar hangi evin daha güzel olduğunu anlayabiliyor. Bizler de böyleyiz, evet hepimiz mühendislik eğitimi aldık, ama kimimiz ona ekstra vasıflar kattı, kendisini geliştirdi ve onu tanıdıkça ne kadar özel bir insan olduğunu anladık. Eğer değişime ve gelişime razı gelmeyecekseniz bu satırlardan sonrasını okumanıza da gerek yoktur, bu kadar okuduğunuz size çok bile.

✓ İş Kaybetme Korkusu

İş kaybetme korkusu, kiminiz hayatı boyunca böyle bir korkuyu tanımadı, kiminiz ise bu korku yüzünden bu kitapçıya sarıldı, benim bu konuda olaylara bakışım aynen şu şekildedir, "Eğer siz Allâh'a gereği gibi güvenseydiniz, (Allah), kuşları doyurduğu gibi sizi de rızıklandırırdı. Kuşlar sabahları kursakları boş olarak çıktıkları hâlde akşam doymuş olarak dönerler." (Tirmizî, Zühd, 33)

İnsana düşen, tıpkı rızık aramaya çıkan kuşların tevekkül ve teslimiyeti içinde, yersiz birtakım endişelere kapılmadan nasibini aramak ve gayret sarf etmektir.

Şimdi inanci olarak kafa yapımız bu olursa, zaten gerisi gelecektir. Şimdi bazen bizler için güzel kapılara açılacaktır, bu güzel kapılara kendi istemizle gidemediğimiz zamanlar olur, kendimden bir örnek vereceğim, çalıştığım bir yerde, patronum bana karşı oldukça iyiydi, kendisi beni sever bende her türlü sosyal hakkımı ve maaşımı zamanında ödediği için kendisinden bir şikayetim yoktu. Ama ilerleyen günlerde görev yerim değişti ve bazı insanlarca tehdit olarak algılandım ve bazı sıkıntılar yaşamaya başlamıştım, huzursuzdum ve o zamanlar şimdi ki gibi tabloyu iyi okuyamıyordum. Bana göre o firmada durmam için bir sebep yoktu, çünkü gelişemiyordum ama yaptığım iş çok saçmaydı, terketmem gerekirdi ama patronuma ayıp olur düşüncesinde idim. Ama takdiri ilahi yine işledi ve beni bu dertten kurtardı, o zaman ki çalıştığım birimin müdürü (buradan kendisine çok teşekkür ederim) beni sudan sebeplerle çıkardı ki o kadar da ihtiyacım vardı çıkmaya, istemeden bana en büyük iyiliği yapmış oldu. Şimdi resme sondan başlayarak bakarsak, benim o günlerde işsiz kalmam ailem için inanılmaz derecede kötü bir durumdu, bir çıkmazdı, ama şuan ki halime bakarsak benim işten çıkarılmam gerçekten bir nimet. Diyeceğim şudur ki siz eşiğinizi sağlam kazığa bağlayın tevekkülü elden bırakmayın, bunları yaptıktan sonra hala olumsuz durumlar var ise biliniz ki sizler için yeni güzellikler gelecektir. Bu yüzden işi kaybetme korkusuyla kafanızı bulandırmayın, bir de tam tersini düşünersek, eğer gerçekten layıkıyla işinizi yapmıyorsanız bu sizin için yine bir fırsattır, kendinize çeki düzen vermeniz için gereken itici güç budur. Bu yolda mağlup olandır galip olan. O yüzden olumsuz düşüncelerden sıyrılıp işinize odaklanın.

✓ Farklı Yönlerini Açık Etme Gizleme

Bir işveren için tercih edeceği adaylar arasında ekstra kabiliyete sahip adaylar elbette daha caziptir. Vereceği para aynı olacaktır lakin farklı görüş açılarına sahip biri onun başka işlerine de yarayabilir. Bu noktaya kadar sıkıntımız yok, ama gelelim bu farklı yönlerin oluşturacağı bir değer ve bu değerın kıymeti bilinmez ise o zaman sıkıntı başlar. Siz mühendis olmuştunuzdur ama aynı zamanda kendinizi bilgisayar konularında da yetiştirmişsinizdir, şirkette çalışırken bir problem olur ve siz bilginiz sayesinde bu problemi çözersiniz, sonra bir bakarsınız işlerinize ekstra işler eklenmiş, hani bir söz var, üstüne vazife olmayan bir işi yaparsan o iş senin vazifen olur. Aslında bu söz kadar acımasız olmamak gerek, ama bir işvereninde böylesine bilgili bir elemanı var ise onu ödüllendirerek teşvik etmesi gerek, eğer böyle bir durum olmaz ise o eleman artık sahip olduğu diğer yeteneklerini gizler. Nasılsa aynı paraya diğer arkadaşı ekstra bir şey yapmadan sahip oluyor, peki ben neden uğraşayım diyebilir. Ama şunu da unutmamak gerek, en kötüsünü düşünürsek diyelim işten çıkarılma gibi durumlar olduğunda ilk elenecekler ekstra özelliği olmayanlar olacaktır. Dengeyi tutturmak zordur ama yine de siz tüm yeteneklerinizi şirket içerisinde kullanarak takımın bir parçası olduğunuzu herkese gösterin.

✓ Bilgiye Ulaşım

Zaman bilgi çağı ve bilgiye kim en hızlıca ulaşırsa yarışta bir adım öne geçiyor. Bilgiye ulaşmak bir derece önemli de, peki bilgi nerede... Bilgi çok okumaktan geçiyor, araştırmaktan geçiyor, takip etmeniz gereken internet siteleri, video kanalları, sektörel dergiler, kitapçıklar... Bir çok farklı araç var, benim en sevdiğim bilgiye ulaşım aracı ise **ScienceDirect** sitesidir, bu sitede her alanda yüzlerce bilimsel makale bulunmakta ve bu makaleleri üniversitelerin internet ağından bedavaya indirebiliyorsunuz, aksi takdirde on binlerce dolar harcayabilirsiniz. İkinci olarak size önereceğim sistem **Google Alert** sistemi, takip etmek istediğiniz kelime guruplarını yazıyorsunuz ve ayarları yaptıktan sonra internette o kelime yada kelime öbeği ile ilgili nasıl bir içerik çıkarsa anında posta kutunuzda. Bu harikulade bir şey, çünkü takip etmek istediğiniz bir alanda en son yenilik ne var diye site site gezmeye gerek yok, kur alerti bak keyfine. Bir diğer bilgiye ulaşım ise standartlardır. Tse standartları gibi dünyada kullanılan standartların kitapçıkçıkları size en temiz saf bilgiye ulaştıracaktır, tabi bunların da bir bedeli var, pek tercih etmesekte bazı yerlerden bu tarz bilgilere ulaşmak mümkün. Bir başka bilgiye ulaşım kaynağı ise DeepWeb denilen yer. Normal internet adres satırına yazılarak girilemeyen internet siteleri, bu konuda çok fazla değinmeyeceğim, çünkü başlı başına bir konu sadece demem o ki, bu tür yerlerde bir çok patentın yada özel dökümanın içeriğine ulaşmanız mümkündür.

✓ Çevre Edinme

Çevre edinmenin ne kadar faydalı olduğunu sanırım bilmeyen yoktur, insanın insana ne zaman lazım olacağı da belli değildir, o yüzden bazen internette dönen 10 tane 1 lira da 10 lira eder 2 tane 5 lira da 10 lira eder gibi, herkesle tanışmaktansa kalifiye az kişiyle tanışmak daha iyidir anlamına gelen boş işlerden uzak durmam gerek. Kimin kimi tanıdığını kimin kimle dost olduğunu bilemezsiniz. Burada amaç illa bir menfaat beklemek değildir, güzel dostluklar kurmaktır. Güzel dostluk neticesinde senin işin ona düşer onun işi sana düşer. Peki çevre edinme işlemini nasıl yapabiliriz, şimdi herkes te doğuştan gelen bir girişkenlik olmayabilir, hiç tanımadığı bir ortama dalıp merhaba demek herkeste mevcut değildir, eğer böyle bir özelliğiniz yoksa o zaman ilgi alanlarınızdan başlayın, mesela balıkçılık hobiniz var ise bu alanda ki derneklere gidebilirsiniz, yada siyasi görüşünüzü rahatlıkla paylaşabileceğiniz yerlere, bazı kilit insanlar

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.

vardır onların çevreleri hakikaten çok geniştir, onlara bir işiniz düştüğünde hemen eline telefonu alırlar ve eş dostlarını ararlar, bu insanlar genelde dernek başkanı gibi kişiler oluyorlar, bir örnek daha verirsem, toplumsal sorumluluk içeren derneklere de gidebilirsiniz, onlar da çünkü bir çok hayırsever insanla diyalog halindeler ve onların inanılmaz bir ağ yapısı vardır. Dediğim gibi niyetimiz menfaat olmasın, niyetimiz iyi ilişkiler dostluk olsun gerisi zaten kendiliğinden gelir.

✓ **Moral Motivasyon**

Bu başlığı yazarken sabah uzun zamandır yapmadığım bir şeyi yaptım, gidip bir gazete aldım ve eskiden olduğu gibi tüm sayfalarını okudum, beni her zaman gazetenin ek sayfaları daha çok mutlu eder çünkü oralarda röportajlar olur ve bir kişiyi daha derinlemesine tanımış olurum, bu sefer konuk **İrem Karamete**, kendisi uzun yıllar sonra Türkiye'yi eskrim dalında Olimpiyatlarda temsil edecek ilk kişi, röportajını okurken bir kaç nokta dikkatimi çekti, çok emek verip kaybettiği, sonrasında büyük yıkımlara uğradığı, ağladığı, motivasyonunu kaybettiği... Bu tür durumları kim yaşamıyor ki, acaba şuan okuduğunuz bu satırları yazarken kaç defa vazgeçtim, kaç defa kendimi motive etmek için gayret gösterdim haddi hesabı yoktur.

Bazen insan yorulur, fiziki yorgunluk onun düşünce yapısına da gem vurur, ramazan aylarının bu yıllarda yaz günlerine denk gelmesi sebebiyle biraz da üşengeçlikten dolayı enerji bakımından oldukça kötü zamanlar geçirdim, bazen öyle istekli öyle enerji dolu olduğum ilham verici olduğum hallerimden eser yoktu. Ama bir gün dinlendim ve baktım yine hayal kurmaya başlamışım.

İnsanı geceleri geç yatıran sabahları erken kaldıran içinde ki tutkudur, motivasyondur, hiç size olmadı mı bazı anlar vardır sanki 10 insan gücünde gibi olursunuz, size sorarlar bu güç nereden geliyor diye. Gücün kaynağı inancımızdır, eğer inanırsak başarılı oluruz, bazen ekstra takviyelere de ihtiyacımız olabilir, özel birinden duyacağımız bir iltifat sizi fazlasıyla motive edebilir.

Ben derim ki, tabiri caizse sizi gaza getirecek durumları öncelikle listeyin, hangi durumlarda size güç geliyor, bu bir şarkı mıdır, yada çevreniz de ki insanların size beğeni gözüyle bakması mıdır, yada spor yapmanız mıdır, artık orası size kalmış, size motive edecek durumları bulun ve onlardan güç elde edin. Hazır gaza gelmişken bu enerjiyi doğru yönlendirin ve yarım kalan projelerinizi tamamlayın ve geleceğe umutla bakın.

Bazen öyle zamanlar gelir ki, etrafınız size tat vermez, her gün aynı adamla çalışmak, aynı kişilerle aynı muhabbeti döndürmek heyecanınızı kırabilir, o zaman ufak bir çevre değişikliği yapın, sizi motive edecek durumların olduğu yerlere gidin ve orada güç depolayın.

Moral ve motivasyonunuzu ateş gibi düşünün, ormanda güvenli bir ortamda bir ateş yaktınız ve hemen tutuşsun diye topladığının çalı çırpı saman alevi gibi bir anda yandı bitti, sizin yapmanız gereken bu ateşi söndürmemek, körüklemek... durum ve yöntemler size kalmış...

✓ **Aile Etkisi Tepkisi**

Çalıştığım bir yerde bir sorun yaşıyordum, gerçi sorunu farketmem de 3 ayımı almıştı, sorun şu ki, benim çalışma alanımı değiştirmişlerdi, hatta bir fabrikadan başka bir fabrikaya geçiş yapmıştım, maaşlar banka hesabına yatıyordu biraz canımı sıkıyordu sanki biraz eksik yatıyor gibiydi, dediğim gibi 3.ayın sonunda bunu farkettim, muhasebeye sordum benim maaşım 100 lira eksik yatıyor neden demiştim, oda burada ki mühendisler böyle alıyor o yüzden seni öyle yaptık dediler, bende beni alakadar etmez benim maaşım bu, böyle olmalı dediğimde, onlar da o zaman müdürle görüş dediler, müdürün yanına gittiğimde, ya Emrecim şimdi burada ki mühendisler bu parayı alıyor sana bu parayı versek (arada 100 lira fark var atla deve değil)

onlara ayıp olur ama Emrecim sen biraz bekle sene sonunda maaşlara iyileştirme yapacağız, eğer istemiyorsan sana başka birim bakalım ama doğruya sen önceki birimini kendi arkadaşına devretmiştin, ne yapsak ki acaba dedi ve böyle bir diyalog oldu, bende biraz düşüneyim dedim. Eve geldim bu konuyu aileme açtım, onlarda patronla görüşmemi söylediler ve eğer patronla maaşın konusunda kesintiyi onaylıyorsa işi bırak gel dediler, mantıklısıda bu olacaktı, neyse ki patronla görüşmem sanırım bir kaç hafta aldı ve kendisine durumu izah etmem bir iki dakika aldı, oda bu muydu mesele dedi ve olmaz öyle şey senin maaşın neyse o olacak dedi. Şimdi burada anlatacağım iki mesele var, birincisi ailemin bana destek olması son derece müthiş bir olaydı, benim artık çekincek yada işi kaybetme korkusu gibi bir durumum olmayacaktı ailem tam destek arkamdaydı ve bu beni güçlü kılmıştı...

Diğer mesele ise, benim maaşımdan 100 lira düşürmeyi onaylayan zihniyet, benim maaşıımı düşüreceğine keşke diğer arkadaşlara 100 lira zam yapsaydı da hem onlar mutlu olsaydı hem ben. 100 lira ile ne ben zengin olurdum ne de şirket batardı. Burada kraldan çok kralcılık ve mobbing kralı vardı. Peki ben ne mi yaptım, patron olmaz öyle şey dedikten sonra ofise geldim, baktım içeride müdür oturuyor, ona dedim ki, ben patronla görüştüm, o da eeee dedi, ben se sustum, kendimce, git patrona sor ne konuştuğumu gibi bir tavır aldım. O günden sonra hiç bir şey eskisi gibi olmadı, bana iş vermedi, sorumluluk vermedi, bende durumu anlamıştım, bu adam bana taktı ve beni bir şekilde harcayacaktı, bende son günlerimi el becerilerimi arttırmaya yönelik çalışmalara yaparak geçiriyordum, bir yandan matkap kullanıyorum, bir yandan kaynak yapıyorum, son günlerde ne kaparsam kardır mantığıyla hareket ediyordum. Ve tahmin ettiğim şey oldu ve benim çıkışıma verdiler, daha önce bir konu başlığında farklı bir yönden bu durumu incelemiştim, şimdi ise bu yönden. Burada çıkarılacak dersler var, ilki ailenin arkada durması ile hiç bir şeyden korkmadan tam odaklanmayla iş bitiriyor olacağın, diğeri ise kaldıramayacağın yükün altına girmemen gerektiği, kaybedeceğin savaşa girmek pek mantıklı değil ama ben bu savaştan az sıyrıkla ayrıldım...

Sevgili meslektaşım, kendini ölç tart, bir düşün, eğer hayatına yeni bir yön vermek istediğinde aklına ilk gelen şey ailenin tepkisi oluyor ise, görünmez zincirlerin var demektir. Bu zincirleri koparmadan gevşetmen lazım aksi takdirde yıllar geçer ve sen geçmişe baktığında kızacak tek kişi olarak yine kendini göreceksin...

Aile bal gibidir, kıvamında olursa sana güç verir, aşırıya kaçarsan seni kusturur...

✓ Zihin Geliştirme

Beyne göre vücudumuzun en değerli organı beyindir, ilginç bir cümle biraz felsefe yaptıracak gibi ama durum da böyle zaten, şimdi neden bu konuya geldik dersek, mesele şu, sen bir konuyu okuyup kavrarken 10 dakika zaman harcıyorsan sana bunu 5 dakika içerisinde yaptıracak bir güç var ve sen bunu kullanmıyorsan o zaman yanlış sularda yüzüyorsun demektir. Bizim eğitim sistemimizde en çok yapılan ve hala da devam edilen yanlış, bir şeyin mantığını anlatmadan problem çözmeye kalkmamızdır, yahu sen önce bir sistemin çalışma mantığını anlat bize biz bir kavrayalım sindirelim sonra problem de çözeriz yenilikte yaparız. Aynen bunun gibi beynimizde bir çalışma sistemi var ve bizler bunu iyi bilmeliyiz. Bilgi akışı nasıl oluyor, beynin fonksiyonları için ne gerekiyor, glikoz mu lazım, oksijen mi lazım, su mu lazım, ne lazım bilmek gerek. Sonra beynin işleyişini ne bozuyor bunlarıda bilmek lazım ki kaçınalım, sağlıklı bir zihin yapısıyla zamandan tasarruf edeceğiz ve işlerimizde başarıya ulaşacağız.

Bu konuda beyin üzerine yazılmış bir çok kitapçık bulabilirsiniz, ama büyük çoğunluğunda işe yarar bir kaç bilgiden başka bir şey yok, olsun buna da şükür. Ben derim ki senin hafızan 2 gb ise

buna 4 gb yükleyemezsin, o zaman kapasiteni arttır ve yükle yükleyebildiğin kadar. Nasıl ki kılıcın keskinliği için bileği taşına ihtiyaç var ise, zihnin keskinliği içinde kitaplara ihtiyaç vardır. Çokça okuyunuz...

✓ Stres Yönetimi

Şuanda telefonunuz çalsa ve tanımadığınız bir numara sizi ısrarla arasa %99 oranında içinize bir korku düşer.Acaba kim bu, neden bu kadar ısrarla arıyor ve birde bu aramasına kendinizce haklı sebepler buluyorsanız hayırlı olsun nur topu gibi stresiniz oldu.

Evvela doktor değilim, sağlık uzmanı da değilim, burada sizlere sağlık makalesi de yazmıyorum, lakin bildiğim bir şey var ki bu stresle başa çıkamazsan seni yer bitirir. Stres nasıl bir şeydir biliyor musun, terketme isteği uyandırır sende, kaçmak istersin, yeme içmeden kesilirsin, hayat enerjin biter, yaşam kaliten söner, sen sen olmaktan çıkarsın.

Peki bu stres nasıl bir şey grip gibi falan mı acaba, o kadar detayını bilemiyorum ama yine bildiğim bir kaç şey var, şimdi iş ortamında olursun, bir hata yaparsın yada zamanında yetiştirmen gereken bir şey varsa onu yapmamışsan benim tabirimce nur topu gibi stresin oldu demektir.

Bu konuda devreye giren hormonlar falan var, adrenalin hormonu gibi ama yine detay vermeyeceğim, benim ilgilendiğim kısım bunun bastırılması ve normalleşme. İlk olarak senden istediğim derin bir soluk alman, oksijeni nefes alma tekniklerini kullanarak biraz içerde tut ki beynine azıcık oksijen gitsin ve beynin yapması gerekenleri yapsın. Sonrası ise artık her ne olduysa olan olmuştur. Soğukkanlı davranmak gerek, çünkü stres altında yapacağın işten de hayır gelmez, zihnini toparlayamazsın, yanlışlar yaparsın daha bir sürü sıkıntı.

Ve bence en önemli taktik, bu taktiği eğer günün birinde başedemeyeceğim stres durumu olursa muhakkak yapacağım, hani bir zamanlar insanlar avcılık yaparak hayatlarını sürdürüyorlardı, çok eski çağlarda, işte o devirlerde bazen yırtıcı hayvanlara denk geliyorlardı, öyle korkuyorlar da ki yapacakları tek şey kaçmak oluyordu. Ama iyi ki de bunu yapıyorlardı, çünkü korkuyla beraber patlak veren stres, yaklaşık 2-3 km kadar koşulunca hormonların normal düzeylerine inmesi sebebiyle insanlar sakinleşiyordu. Yani demem o ki, çok fena strese mi girdin, çık bir 2-3 km koş ve kendine gel, sonra sakin kafayla işlerini yola koyarsın.

Bu konuda güzel bir söz biliyorum, bu sözü uygularsak inancı olarak ta kendimizi sağlama almış oluruz ve stressiz hayatta bize bir ömür hediye edilmiş olur... **Edeb bir taç imiş, Nur-i**

Hüda'dan.Giy ol tacı, emin ol her beladan...

Ek olarak Allah var Gam yok sözünü de bolca tekrarlayın...

✓ Arabuluculuk

İnsanlar arasında her daim sorun olacaktır, eğer herkes aynı tür düşünse, ya hayat çok iyi olur du yada çekilmez, zaten dünyanın sonunda gelmiş olurdu, bizim ilgilendiğimiz kısım ise huzurun sağlanması. Sizler nazara inanır mısınız bilmem ama ben nazara inanıyorum, bazı insanlardan gelen negatif enerji gerçekten sıkıntı yarattığı oluyor. Bir de bu negatif enerjiyi iş ortamınızda düşünün, birbiriyle kavgalı insanların olduğu yerlerde çalışmak pek keyifli değildir, ortamda sürekli negatif enerji kol gezer bu sizin motivasyonunuzu da etkiler. Peki ne yapmak gerek, eğer sözü dinlenen biri iseniz yada bir birimin sorumlusu iseniz, adaleti sağlamanız gerekir, iki tarafı dinleyerek, birbirlerini yanlış anladıklarını aslında olması gerekenin farklı olduğunu güzelce anlatmanız gerek. İş hayatımda sıkça bu tür problemlere denk geliyorum, genel problem, patronun, ben olmasam onlar işsiz kalır, işçinin ben olmasam o işini yapamaz gibi klasik ve içi boş

cümlelerinden tutunda, bazen patronların yapılan bir hata sonrasında bu işin zararı bana oluyor size bir şey olmuyor diyerek kendisini ezilen taraf göstermesi , halbuki kendisinin işinden kar elde ettiği zaman bunu elemanları ile paylaşmayarak kendisine bırakması aynı kapiya çıkıyor ama o hep görmek istediği taraftan bakıyor. Şimdi burada akıllıca davranıp herkesin algı düzeyine göre farklı açılardan baktırılması esas alınması gerek. İşçiye görev ve sorumluluklarını hatırlatmak gerek, yapacağı bir yanlışın sadece kendisinin değil bir çok insanın da ekmeğine mal olacağını bilmesi sağlamak gerek ve bir de ne iş yapıyorsa o işi benimsetmek gerek. Patrona ise herkesin görevlerinin farklı olduğunu onun motive edici olduğunu, anlık değerlendirme yerine toplama bakarak daha sakin bir tablo çizmek gerek.

Burada verdiğimiz örnekler farazi örneklerdir, gerçek vaka durumlarında arabuluculuk kavramı kendi ismiyle bile size yol gösterecek kıvamdadır...

✓ **Taviz Verme – Tavizi Geri Alma**

Taviz vermek kadar insanı yaralayan bir şey yoktur, siz yaşadığınız sürece kendinize yazılı olmayan bir kurallar bütünü oluşturmuşsunuzdur ve sizi siz yapan özelliklerdir. Mesela argo konuşulmasından hoşlanmazsınız ama öyle bir ortamda olursunuz ki küfür kıyamet gırla. Yada bir işe başlarsınız, sizin üstünüz konumunda ki bir adam gelir ve size alışık olmadığınız türden bir davranışta bulunur ve siz bunu o an kabul etmek durumunda kalırsınız. Kısacası olaylar ve senaryolar farklılık gösterebilir herkes bir vakitler taviz vermek durumunda kalmıştır.

Bu konuda da belli başlı sınırlar vardır, verilecek taviz vardır sınırlar vardır, bir adamla iş yapıyorsunuzdur, adam sizin taşeronunuz olabilir, bir iş yapmıştır karşılığında alacağı para vardır ama problem şu ki belki şirketinizin o dakika ödeyeceği para bulunmamaktadır yada beklediği ödeme gelmediği için ödeme yapamıyordur. İşte böyle anlarda ufak tavizler verilir, karşı taraf parasını ister siz ise ona güzel bir dille durumlardan bahsedersiniz o anlamak istemez size öfkelenir ağzından bir kaç kaba sözcük çıkabilir, bu tip anlarda azıcık karşı tarafın yanında yer almak işlerin çözümü açısından kolaylaştırıcı bir etki gösterir. Şimdi bazı tipler çıkar ben asla taviz vermem derse sakın inanmayın ona, iş hayatını evlilik gibi yada bir aile gibi düşünün, evliliklerde her türlü kavga oluyor yada ilk kavgada pes edilirse evlilikler yürümez, hepimiz insanız ve çeşitli ruh hallerinde olduğumuz dönemler vardır, idare etmek gerekir. Taviz verme konusunda sınırlara dikkat etmek gerektiğinden bahsettik, az önceki örnekte azıcık taviz verdik ama bunu yaparken yalnız olmanızı öneririm, eğer elemanların önünde böyle bir durumda taviz vererseniz bu sizin ciddiyetiniz ve gücünüz açısından sıkıntı doğurabilir, insanlar bak görüyor musun adam az sert yaptı hemen nasıl yumuşadı diyerek sizin üzerinize gelebilir. Dediğim gibi verilecek taviz var taviz var... Çok dikkatli olmak gerek...

Hepimiz usta değiliz ya elbet çıraklık dönemi olacaktır, elimizde olmadan taviz verdik diyelim peki bunu nasıl geri alabiliriz. Burada yapılacak olay onun bize yaptığı durumu iyi analiz etmek, bir örnek vereyim, bir zamanlar bir makinenin sorumluluğunu yapıyorum, bir elemanım var onla işleri götürüyoruz, çalıştığımız makineyi aldırta bir başka kişide bir derece bizim üstümüz gibi, çünkü makine de ne zaman bir problem çıksa patron o adamın başına gider diyeceğini derdi. Bir gün makine arızalandı ve o kişi için bir günah keçisi gerekiyordu, bu keçiyi benim eleman ve dolaylı olarak ben oldum, herkesin içerisinde benim elemana bağırma başladı, ama öyle böyle değil, avaz avaz bağırıyordu ve diğer tüm çalışanlar bize bakıyordu, akıl tutulması derler ya öyle kalakaldık, o adam sinirle makineye takılı olan flash belleğe eliyle vurdu ve takdiri ilahi o flash bellek adamın elini yaraladı, bize yeni flash alın dedi ve neyse gitti bu arkadaş. Durum canımızı sıkıyordu, hani kim olursan ol böyle bağırma hakkını kim veriyor ama dedik ya akıl tutuldu olan

oldu. Bunun bir karşılığı olmalıydı, ya bu adamla kavga edecektik yada bu adamı patrona söyleyip gidişata bakacaktık. Cuma günüydü, Cuma namazı öncesi patrona durumu izah ettim, elinin yarıldığını söyledim, oda tamam ben ilgilenirim dedi, ses tonu çok sakindi. Kendimce, çok fazla üzerinde durmayacağını düşündüm, ama durum öyle değilmiş, patron Cuma namazdan sonra o adamın yanına gidiyor, olaydan habersiz bir şekilde eline noldu diye soruyor, oda ya yok bir şey elimi çarptım diyor, patronda bak burada daha önce birileri yanlış hareketler yaptı bizde onu üzdük, seni de üzmeylem diyor ve oradan ayrılıyor. Bu adam bize geldi ve bana ilk şunu sordu, sen patrona ne dedin, bende durumu ne şekil olduysa anlattım dedim, o da bana az önce size yazdığım durumu anlattı, onun açısından yapılacak bir şey kalmamıştı, bu sefer bize flash bellek aldınız mı diye sordu, biz de almadık, neden almadınız diye sordu, ben de onu sen kırdın sen alacaksın dedim, bir şey demeden çekip gitti.

Peki bu olay böyle bitti mi hayır bitmedi, daha temizlenecek bir durum daha vardı oda bize herkes içinde bağırıyordu, peki bu olay nasıl temizlendi, çok basit, herkesin onun eline ne olduğunu sordu, bizde bu olayın başından sonuna ne yaşandıysa anlattık, dinleyenler bize bağırmasından çok patronun ona söylediği sözleri konuştular ve biz ler de kendimizi aklamış olduk.

Bu anlattığım olaylar hoş şeyler değil ama trafik gibi işte, sen ne kadar usta şöfor olursan ol biri gelip sana çarpabilir. Bizim tavizi geri alma olayımız böyleydi, peki genel olarak nasıl olmalı, tavize tavizle karşılık vermek gerek, o size ne yaptıysa vakti geldiğinde karşılık vermek gerek. Dini açıdan bunun yorumu nedir tam bilemiyorum, şöyle bir hadis var **“Kibirliye kibirli görün ki, onu hakir ve küçük düşürmüş olursun”** (bu konu iyice araştırılmadan kabullenilmesin) şimdi o sizi insanlar içinde espi yaparak sizi küçük mü düşürdü, siz de öyle bir an bekleyin ki o an siz onu küçük düşürün, ama hamlenin zamanını ve arkanızı iyi kollayın, bu kişi bir şekilde sizden üst konumdaysanız açığınızı kollamaya başlayacaktır.

Derler ya deli deliyi görünce çomağını saklarmış, sizde vakti saati geldiğinde size nasıl taviz verdimişse siz de o şekil davranın bu emin olun sizi daha güçlü kılacaktır, çünkü ilk başlarda kimse kimse tanımaz ama zaman geçtikçe birbirinizi tanıdıkça ve tanımaya rağmen böyle bir olayı birisi yapıyorsa bilin ki onun daha büyük planları var.

Yine bir söz daha var, siz doğru olun eğri belasını bulur, biraz karışık bir konu ama genel olarak nasıl davranmanız gerektiğini anladınız...

✓ **Kötü Başlangıç ve Kötü Başlangıcı İyiyi Çevirme**

Matrix filmini hatırlayınız orada Neo çatıdan çatıya atlama yapacak ve ilk sefer de o da yapamıyor ama sonra neler olduğunu hepimiz biliyoruz, bu film evet, ama önemli olan moralimizi bozmamız. Herkes iyi başlayacak diye bir durum yok, bir sürü sebep olabilir kötü bir başlangıç için, ilk iş gününde uyuyakalabilirsin, veya herkesten farklı giyinip gün boyu kendine kızabilirsin, gözlerinde ki anlamsız ve korku dolu ifadeden dolayı ürkek kedi yavrusu gibi dolaşabilirsin ve insanların bakışları seni rahatsız edebilir. Dediğim gibi kötü başlangıç için bir sürü sebep bulunabilir.

Bu konuda bilmen gereken ilk şey bunun herkesin başına gelebileceğidir, çok eski bir örnek olacak ama henüz ilkokuldayken böyle önemli günlerde şiir falan okuturlar, bana da görev verdiler, ben de gittim 3 kıtalık bir şiir buldum, neyse çıktım kürsüye okumak için ama şiiri unuttum, 3 kere denedim ama sonuç sıfır, tabi haliyle geri çektiler beni, sonra da bir şey olmadı, bir tane arkadaşım bile sen şiiri nasıl okuyamadın gibisinden alay konusu yapmadılar, kısacası çok

ta takmamak gerekiyor, o yüzden dediğim gibi bu olay herkesin başına gelebilir ve geliyordur da, o yüzden ilk olarak bunu normal karşıla ve kendine kızmayı bırak.

Sonrasında ise kötü başlangıç yaptığın olay ne ise o olayı unutturacak daha iyi şeyler yapman, mesela geç mi kaldın, ondan sonra sürekli erken gel ki, insanların aklında sen erken gelen kişi olarak kazın ve eski anı tarih olsun. Olay basit ilk olarak moralini bozma ve sakın ol, ikinci olarak ta kötü başlangıç yaptığın her ne ise onun çok daha iyisini yap ki eski anılar yerine yenisi yazılsın ve böylelikle kötüyü iyiye çevirmiş olasın.

✓ İş Yerinde Kariyer

Kendi işinizi kurmak gibi bir düşünceniz henüz yoksa o zaman çalıştığınız kurum da terfi ve kariyer basamaklarını düşünmek ve ona göre adımlar atmak için hazırlıklara başlamalısınız. Çalıştığınız yer devlet dairesi değilse kişisel becerilerinizi geliştirerek kariyer basamaklarını tırmanabilirsiniz.

İlk yapmanız gereken hangi pozisyonda olmak istediğinize karar vermek ve o koltukta kim oturuyorsa onu modellemek. Yalnız dikkat edin Cem Yılmaz'ın tahtına oturacağım espirisi gerçek olmasın.

Ve de niyetinizi açık etmeyiniz, yoksa bir anda sizi rakip görebilir ve üzerinize mobbing yaparak sizi safdışı bırakabilirler.

Bir de atlanmaması gereken konu ise sabırlı olmak. Çünkü bir çok yerde sırf sadece sabırlı olduğu için ondan öncekilerin bir şekilde işten ayrılması sebebiyle sıranın ona gelmesi yoluyla koltuğa oturan kişileri biliyorum.

Özetlersek, hedef seç, modelle, bekle veya haket.

✓ Zam ve Sosyal Haklar İsteme

Benim de dahil olduğum bu gurup gerçekten çok eğlenceli bir gurup, çünkü çalışıyorsun ama hakettiğini tam alamıyorsun, konuşacaksın ama bir şey istememek gibi bir özelliğin var, arada derede kalmak gibi birşey.

Şimdi bir keresinde bir konuşmaya şahit oldum, yaşı olsa olsa 19-20 arasında olan genç bir çocuk, arkadaşının annesine rastlıyor ve konuşma başlıyor. Yolculuk otobüs yolculuğu olduğundan hemen arkada oldukları için malesef ne konuşuyorlarsa duyuyorsun, çocuk kadına diyor ki, kaç gün sigortan yatmış, kaç paradan yattı, ne zaman emekli olcan, yaş kaç, falan filan, çocuk sanki sosyal sigortalar uzmanı, ben onu dinledikçe benim sigortam acaba yatıyor mu diye düşündüm çünkü daha önce hiç kontrol etmemiştim.

Ama bu çocuk örneğinde olduğu gibi biraz bilgi sahibi olursanız sonradan kötü sürprizlere tanık olmazsınız.

İşe başlarken firmaların kurumsallık derecesine göre durumlar arzedebilir, kimileri sigortayı düşük yatırıyor ama elden para veriyor, kimisi tam yatırıyor, kısacası durumu iyi bilmek lazım, kimisi asgari geçim indirimini vermiyor, bir çok durum mevcut. Eğer siz bu konuları baştan konuşmazsanız zaman ilerledikçe canınızı sıkacak duruma gelebilir. Arkadaşlarınız tam maaş üzerinden sigorta yatırılıp emekliliğinde sizden daha yüksek maaş aldıklarında geçmişi bir güzel yad etmek isteyebilirsiniz. Bu yüzden böyle durumlara mahal vermemek gerek, ama diyelim ki bu konularda bilgili değilsiniz ve tam maaş değilse düşük maaş üzerinden sigorta yatırıyor. O zaman bir iş durumunuza bakın, eğer patronunuza bu durumu söylediğinizde vereceği olumsuz cevap sizi işten ayrılmaya götürecekse riskleri değerlendirip öyle konuşun. Yok eğer umrumda olmaz, gider başka bir yerde çalışırım dersiniz hiç vakit kaybetmeyin.

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.

Sigorta konusunu böyle çözdük, sıra geldi zam istemeye.

Zam olaylarında hemen tahriklere kapılmadan önce bir sorun soruşturun, bazı şirketler zamları yılbaşında değil de mayıs gibi yapıyor ama önce ki ayların farkını da veriyorlar, şimdi ben genelde yıllık olarak istiyorum, mesela nisan da girdiysem yılbaşında zam yapılmamışsa üzülmem, beklerim nisan ayını, eğer bir gelişme yoksa başlarım o işi kurcalamaya. Zam istemenin de adabı vardır herhalde, kendinize biçeceğiniz değer önemli, herkes değerlidir evet ama bir de piyasanın biçmiş olduğu fiyat tarifesi vardır, sen 2000 lira alırken bir sonra ki sene 4000 lira istersen adam eğer 3000 liraya senden daha kalifiyesini bulabiliyorsa o hayal ettiğin zam ancak hayalde kalabilir. Bir de sen kendini yetiştirmişsindir, değer 5000 liradır, ama çalıştığın firma senin o ekstra özelliklerine verecek bir değeri yoksa o 5000 lira yine hayal olur.

Kısacası zam istemeden önce bir kendimizi tartıyoruz, nereden nereye geldiğimize bakıyoruz, ve zam isterken de artık profesyonelce nezaket sınırları içerisinde patronunuzla yahut müdürünüzle güzel bir dille bu durumu izah ediyoruz. İşe girerken maaşı onlar belirlemiş olabilirler, lakin bundan sonrası için sizin maaş belirtmeniz gerekir. Artık işi öğrenmiş ortamı biliyor ve kendi değerinizin farkına varılmasını sağlayacak durumları listeleterek hakettiğinizi düşündüğünüz zammı isteyiniz. Bol şans...

✓ **Güç Elde Etme**

Güç muazzam bir şeydir, size kapıları açan, size saygı duyulmasını sağlayan, isteklerinizin olması sağlayan sihirli bir kelime gibi. İş hayatı da bu güçten nasibini oldukça fazla alanlardandır. Kimin çevresi geniş ise kimin yaptırımı yüksek ise insanlar onunla çalışır. Mesela devlet kademesinde bir işiniz olur, siz gider en altta ki adamla muhatap olurken birisi gider müdür'ün ofisinde kahvesini yudumlarken o muhatap olduğunuz kişiye bu işin yapılması talimatı gelir. Bu durumu iyiye kullananda var kötüye kullananda bizler her zaman iyi tarafta olanlardanız sizler de bu yoldan şaşmayın.

Ama verdiğim örnekte olduğu gibi bunlar yaşanılan durumlardır ve yıllar sonra da yaşanılacaktır, peki bizim rolümüz nedir, ne yapmalıyız.

İlk olarak sağlam omurgalı bir karakter oluşturmamız. Neysek o olmalıyız, asla laubali, yılışık, menfaatçi, iki yüzlü, yalancı, sahtekar olmamak gerek. Kısacası dürüst olmalıyız. Eğer böyle olursak insan kazanmak konusunda sıkıntı yaşamayız. Birisi sizi sorduğunda söyleyecekleri şey dürüst olsun, gerisi zaten çalışılarak elde edilebilir.

Şimdi ahlaki karakterimizi oturtuktan sonra sıra geldi çevre elde etmeye. Her insana sizin için en değerli insan gibi muamele edin, kimin işinize ne zaman ve nerede yarayacağınıza bilemezsiniz.

Çevre elde etmenin bir çok yolunu daha önce ki başlıklarda anlattık oraya bakarak ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz. Mesele yine elde edilen bu gücü doğru kullanmaya geliyor.

Hakkaniyetten uzak, hak yemeye müsait durumlarda kullanacaksınız, benden bir kelime dahi öğrenmiş iseniz size hakkım helal değildir.

✓ **Sertifika, Seminer ve Eğitim**

Üniversite de iken diğer bölümlerde okuyan arkadaşlarım bazen harıl harıl sertifika peşinde koşarlardı, bende yahu biliyorsan sertifikaya ne gerek var, tekvando geçmişim var ve orada hep kuşak adam dövmez derlerdi, aynı mantık bu sertifika durumlarında da geçerli düşünürdüm. Ama artık zaman değişiyor ve sürekli sertifikalı eğitim almış mesleki yeterlilik belgeleri olanların istihdam edileceği bir döneme giriyoruz, bu yüzden bu tarz durumlara biraz daha önem verilmesi

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.

kanaatindeyim. Mesela en basitinden iş güvenlik tedbirleri arasında kurum personelleri arasında ilk yardım eğitimi almak, diğer türden eğitim alan personel biraz daha öne çıkıyor.

Bizler tabi ki biraz daha fazla mesleki eğitimlere yönelmeliyiz, her yeni çıkan programın birer eğitim programı ve sertifikası oluyor, bunlara gidilerek bu alanda aranılan eleman olunabilir.

Ek olarak bir çok alanda imza yetkisine sahip olabilmek için bu tarz eğitimlerden geçerek sertifika almak gerekiyor bu yüzden de önem arz ediyor.

Yine yadsınamayacak bir diğer durum ise, bu tip konferans, seminer, söyleşi gibi programların gerçekten sizlere bir şeyler katacak olduğudur. Muhakkak yeni bir şeyler öğreneceksiniz ve en kötü ihtimalle bir kaç bağlantı elde ederek geleceğinizi şekillendirme de yardımcı olacaktır.

✓ İş Arkadaşlarının Karakter Analizi

Bu kitapçığı hazırlarken aklıma sürekli yabancıların yazmış oldukları güç elde etmenin 48 yolu gibi kitaplar geliyor, sanki bende şeytani yöntemler anlatıyormuşum gibi geliyor ama zannımca diyorum ki, keşke herkes hakiki manada insan olabilse de bu tip durumlara gerek kalmasa, ama malesef ki çeşit çeşit insan var ve bizler bu yanlışlarla dolu dünyada bir yerlere gelmek istiyorsak ilmi siyasetin kurallarını bilmeliyiz.

İş hayatı öyle bir noktaya geliyor ki, ailenizden daha fazla zamanı birebir iş arkadaşlarınızla geçiriyorsunuz, eşinizle çocuğunuzla bu kadar birebir vakit geçirmeniz olanaksız, bu sebeple iş arkadaşlarınızı ne kadar erken tahlil edip çözümlerseniz, iş hayatınız o kadar kolaylaşır.

Bazı insanların karakterlerini çözmek kolaydır, oturmuş bir karakterleri vardır ve pek yanılmazsınız, ama bazıları da omurgasızdır ve ummadığınız anda sizi arkadan vurmak için saniye beklemesler, bu yüzden her daim uyanık olmak gerek, güvenin yada güvenmeyin demiyorum, lakin güveneceğiniz zamanı çok iyi seçmelisiniz, ve de teknoloji ilerledi, bir arkadaşınızla konuşurken biri sizi videoya kaydedebilir, yada ses kayıt yapabilir, fotoğraf çekmeler... kısacası ahlaksızlığın dik alası oldukça mümkün.

Bu yüzden her zaman kelimelerinizi düzgün seçin, gıyabında konuşacağınız kişiler onlar yokken bile onlar varmış gibi konuşun, doğruluktan ayrılmayın, iş arkadaşlarınızın eşref saatlerini öğrenin ve iyi bir insan olmaya devam edin.

✓ Kitap Okuma

Bu konuda ne diyebilirim bilmiyorum, hani ekmek, hava, su üçlemesi varya işte onun yanına bir de okumayı ekleyeceksiniz, binlerce insan kitap yazıyor, herkesin anlatacak bir hikayesi var, kimi muazzam bilgi içeriyor kimisi bir kaç bilgiden ibaret, ne olursa olsun sonuçta okumanın sayısız faydası var.

Bu başlıkta bilimsel araştırmalardan bahsetmeyeceğim, okursanız beyninizin bu bölgesi gelişir falan gibi şeyleri gidin araştırın, benim önem verdiğim konu şu, iş hayatına girdiğinizde göreceksiniz ki, çok çok çok az insan kitap okuyor, hani o rakiplerinizi var ya zerre kitapçık okumuyorlar, ne kadar lisans eğitimi almış ta olsalar, zerre kitap okumuyorlar, peki biz okursak ne olacak, okursan onlara fark atacaksın, öğrendiğin her bilgi seni bir adım öne geçirecek, zaman geldiğinde bir bakacaksın arkaya onlarla aranda kilometreler olmuş. Ve okurken lütfen tek bir konuya bağlı kalma, tamam belki ilgini çekmiyor olabilir ama nasıl ki hangi insanın sana ne zaman faydalı olacağını bilemediğin gibi, okuduğun bir bilginin de sana nerede yardım edeceğini bilemezsin. Beyin öyle güzel ki özellikle alt beyin, okuyun kardeşim bol bol okuyun ve bu bilgiler alt beyinde dursun, vakti saati geldiğinde altbeyin onları öyle bir güzel çıkartıyor ki ortaya parçalar öyle bir birleşiyor ki, yüzünüzde harika bir gülümseme beliriyor...

Tavsiye olarak, önce beynimizi nasıl geliştiririz yada öğrenme metodları üzerine okuyun, önce sistemi anlayın sonra sisteme verileri yükleyin. Sanat, tarih, edebiyat, müzik, doğa, felsefe... elinize ne geçerse okumayın, gidin seçerek okuyun. Bir de kitap alacak kadar paranız varsa doğru kitapları alın da ziyan olmasın...

✓ Doğru Zamanda Konuşma

Arkadaşlarınızı iyi analiz edin demiştim, çünkü konuşma ve dinleme adabını bilmeyen insanların olduğu bir ortamda olabilirsiniz, siz tam konuşacakken sizin konuşmanızı böler, yada siz bir şey anlatırken o başka birine o kadar gereksiz bir şey anlatır ki sizin tüm motivasyonunuzu kırar. Bunu bilerek yapıyor da olabilir, cahilliğinden dolayı da yapıyor olabilir. Bu yüzden doğru zamanda konuşmak önemlidir.

Betul Mardin diye birisi var, onunla yapılan bir söyleşi var ve orada bir kaç püf nokta var, orada diyor ki bir toplantı olduğunda en sonda bir soru patlat, öyle bir şey olsun ki herkes kafasını çevirip acaba kim sordu desin, sonra bir soru daha sor aynı şekilde ama asla üçüncüyü yapma diyor...

Diyeceğim o ki, vaktinde konuşmak, öz konuşmak çok önemlidir, bu konuda kendinizi geliştirin, hitabet yeteneğinizi arttırın ve bu konuda isim yapmış insanları modelleyerek başarıya ulaşın.

✓ Yaş Farkı

Bu konu gerçekten oldukça zor bir konu, şöyle tarif edeyim, siz bir işin sorumlusu oldunuz ve muhatap olduğunuz kişiler sizden yaşça büyük ve hayat görüşleriniz de sanırım hiç mi hiç benzer değil, kısacası ortak noktanız hiç yok gibi. Ve siz bu insanların onaylayacağı işler yapmaya çalışıyorsanız işiniz gerçekten zor.

Peki ne yapmak lazım, şimdi olayı incelersek insanlar ortak bir noktada buluştuklarında ortaya güzel bir sohbet çıkar ama iş dünyası geyik muhabbetinin olamayacağı durumlara sahne olacaktır. Siz bir makama çıktığınızda ve o kişiyle bir işiniz var ise, gerçekten işiniz zor, bir de işiniz o kişinin insiyatifine kalmışsa sıkı durun, harika bir hayat tecrübesi sizi bekliyor demektir. Benim de buna benzer durumlarım oldu, bir makama gidiyorsunuz, sizin adamla hiç bir ortak noktanız yok, tek nokta iş ama adam amir konumunda ve sizin bu işi başarmanız o adamın dudağının iki ucunda, ama bir bakıyorsunuz o sizinle ilgilenmiyor, belki sizi test ediyor belki hakikaten sizden hoşlanmadı. Bu durumda yapılacak şeyler sabırlı olmaktan geçiyor ve o kişiyi iyi analiz etmekten geçiyor, eğer o kişinin ilgi alanına girebilen bir konuda söyleyeceğiniz sözler var ise durumu kurtardınız demektir, böyle ufak ufak sohbetler sırasında artık o kişiyle birlikte yaşamışlığınız olacak ve bundan sonra ki sohbetler daha kolay geçecektir. Siz de bu geçen zamanda kendinizi daha da yetiştirip arada ki farkı kapatmaya bir an evvel gayret gösterin.

Yaş farkı olayı yadsınamaz bir durumdur ve dediğim gibi bu durumu ancak gözlem ile aşabilirsiniz, eğer olduğunuz yaştan daha büyük davranmaya kalkarsanız biraz gülünç duruma düşebilirsiniz, tercih yine de sizin.

✓ Düşman Edinme

En sevdiğim konulardan birisi düşman edinme, bakmayın böyle dediğime ama ister istemez iş dünyasında kendinize düşman edineceksiniz. Siz birşey yapmasanızda bazı huzursuz insanlar içinde ki pisliği dışa vuracak ve bir şekilde yollarınız keşisecektir.

Biz yine bu olaya olumlu açıdan bakıyoruz, bir zamanlar japon balıkçılar, denizde tuttıkları balıkları kıyaya getireseye kadar bir çoğunun hareketsizlikten öldüğünü farketmişler bu yolu aşmak için de balıkların bulunduğu bölüme bir tane küçük köpek balığı koymuşlar ve bir kaç telef olsa da diğerleri kaçarken canlı ve diri kalmışlar ve böylece sorun çözülmüş olmuş. Şimdi bizim de bir düşmanımız olduğunda malesef biz de canlı olmak zorundayız, daha dikkatli davranmalıyız çünkü ensemizde biri var ve biz bunu biliyoruz. Kısacası düşman elde etmek güzel değildir ama mecbur kalındığında başatmesini bilmeliyiz.

Yine burada da izlenmesi gereken yollar var, biz bu konulara girmeyeceğiz, çünkü piyasada bir çok savaş sanatı yada gerilla taktiği kitaplar mevcut, siz bunların içinden makul olanı seçersiniz.

Komple teorisi gibi olacak ama bugün dost olduğun kişi ilerde düşmanın olabilir, o yüzden söyleme sırrını dostuna, söyler dostuna demişler. İnsanların arkasından konuşmak hoş değildir bir de bunu dost diye tabir ettiğimiz kişilerle yapmayınız...

✓ Dost Edinme

Bir üst başlığımız olan düşman edinme olayı her ne kadar bizim yararımıza gözüke de bazen fiziksel ve ruhsal yönden bizi yorar. Bunun daha güzel bir karşılığı olan ise dost edinmek. Dost edinmenin sayısız faydası vardır, dostlarınızdan bir şeyler öğrenebilirsiniz, en başta insanlığı, iyiliği, bunun yanında ek olarak ta size işinizde yardımcı olabilirler. Ama dost edinmek kolay bir kavram değildir, insanların iyi günleri olduğu gibi zor günleri de olacaktır, bunlar, düğün, cenaze, özel günler gibi çok çeşitli adlarla size bir fırsat sunacaktır. Mutlu keyifli anlarda herkes birilerinin yanında olabilir, peki ya zor anlarda ??

Şimdi bizim eğitim sistemimizde en azından benim zamanımda yapılan en büyük yanlışlardan biri de kavramın ne anlama geldiğini bilmemek. Bizler size dost, dostluk gibi kavramlardan bahsediyoruz ama bu kavramlar nedir, ufak bir araştırma ile;

Dost: Bir insanı gönülden seven, iyiliğini isteyen, iyi kötü gününde yanında olup, yardım eden kimsedir. Zıddı düşmandır.

Dostluk: Dost; ahabap, yaren kelimeleriyle anlamdaş olup, sevginin en ileri boyutudur.

Diyorum da bu işler kolay değil, düşünsene bir iş yerindesin ve iş arkadaşınla dost olmak istiyorsun, o terfi aldı ve belki beraber çalıştığınız bölümün şefi oldu, sen buna canı gönülden sevinebilecek misin ???

Bu kitapçıyı yazmaya başlayalı epey oldu, zaman içerisinde değişen fikirler, ilgi alanlarının kayması sonucu bir türlü bitiremiyordum, lakin geçen zaman boşa geçmedi, her yeni merakla birlikte yeni birşeyler daha öğrendim. Şimdi de bu yeni öğrendiklerimden bir şey daha aktarayım, haftada üç gün olmak kaydıyla 6 km lik koşu olayına girdim, ilk günlerde yürümenin oranı o kadar çoktu ki, parkuru bitirme sürem oldukça uzundu, lakin ilerleyen günlerde vücudum ve zihnim tempoya girdi ve artık yürüme neredeyse çok az bir dilime sirayet etmeye başladı. Şimdi bunu anlatıyorum çünkü, birini sevmekte böyle, birine dost olmakta böyle, siz ufak ufak bir şeyler yapmaya başlarsanız, vücut kimyanız da buna alışır, dün size zor gelen bugün size kolay gelir. Birbirimizi sevmek önemlidir, eğer insanlarımız ne kadar başarılı olursa, bizler o kadar daha güzel bir yaşama kavuşuruz, bu önce kendimizde, sonra ailemizde, sonra tüm yurttan ve cihanda...

Dost edinmek için bir yerlerden başlama gayretini gösterin, gayret sizden takdir Allah'tan.

✓ İsim Yapma (Seni Nasıl Tanımlasınlar)

Birlikte çalıştığımız, zaman geçirdiğimiz insanlarla beraberken çok çok azı size ne olduğunuzu yüzünüze karşı söyler, geri kalan çok çok büyük kısmı ise gerçekte ne olduğunuzu arkanızdan

söyler. Eğer kötü biri iseniz derler ki Emre ahlaksızın biri, sözünüzde durmaz iseniz, derler ki Emre yalancının biri, omurgasız ise, derler ki Emre yalakanın biri. Bende diyorum ki bir karar verin önce, siz yokken sizi nasıl tanımlasınlar. Dürüst mü, çalışkan mı, uyuşuk mu, azimli mi, eğer buna karar verirsiniz, karşılaacağınız her durum için elinizde bir kanun maddesi olacak ve siz bu sınırlar içerisinde doğru olduğunu bildiğiniz kararlar alacaksınız. Eğer kendinizi adaletli ve hak yemeyen biri olarak tanımlamak istiyorsanız, o zaman bu sizin aleyhinize bile olsa öyle davranın ki insanlar sizin gerçekten öyle olduğunuzu bilsinler.

Bazen karar verme konusunda zor durumlarda kalacaksınız, eğer içiniz rahat etmiyorsa dediğim gibi kendinize koyacağınız kurallar ile sınırlarınız net bir şekilde ayrılmış olacaktır ve derler ya, en kötü karar bile kararsızlıktan iyidir, böylelikle bu ikilemden tez zamanda kurtulup verdiğiniz kararın sonucuna odaklanabilirsiniz.

Olay basit, kendinizin neyle anılmasını istiyorsanız o şekilde davranın...

✓ İlk An (Tersleme yada Kabullenme)

Hayatta çok çeşitli insanlar var, yaşadıkça yeni insanları tanıdıkça bazen kendinizle gurur duyabilir, bazen de vay be ne adamlar varmış diyebilirsiniz, şimdi bir takım insanlar vardır ki bunlar baskı kurmayı severler, bilinçli yaptıkları da olur bazen istemdişi yaptıkları da olur, ama sizin takınacağınız tavır onların ve o ortamda bulunanların size yapacaklarını belirleyecektir. Yeni bir ortamdasınız ve ortamın havasında bazı tipler birilerine karşı prim yapmak için size karşı espri yada sizin hoşunuza gitmeyecek hitaplarda bulunabilirler, eğer siz ya dur daha yeni bir çevreye girdim hemen sorunlu insan olmayım der ve bu sizin hoşunuza gitmeyen duruma ses çıkarmaz iseniz, karşınızda ki adam ve diğer insanlar bak gördünüz mü onunla az önce alay ettim ve sesini çıkarmadı, o zaman bundan sonra ona böyle davranabilirim diyebilir.

Peki ne yapmak gerek, eğer işin ucunda ölüm yoksa (olabilir de yani bazen öyle bir ana gelirsın, delikanlılık yapmak yerine duruma göre davranmak daha mantıklı olabilir, hiç yerine sevdiklerinizi üzme ve hayatı bırakmaya gelmez...) kendinize koyacağınız kurallar ile bunu kesin bir şekilde bitireceksiniz. Az önce kendinizi nasıl tanımlayacağınızı söyledik, bu durumda da o kurallar geçerli, sizin istemediğiniz bir durum olaksa hemen müdahale edip, o kişiye benimle böyle konuşamazsın deyip ortamı bir güzelce germek gerek. Bu işi yaparken de bakışlarımızla birlikte tam bir mesaj vermeliyiz. Tabi bunlar bir kere olacak işler değil, ve her seferinde başarılı olacaksınız diye bir durumda yok, **mesele hiç düşmemekte değil, her düştükten sonra ayağa tekrar kalkabilmektedir.**

Ve yine derler ki, **Cesur'un bakışı, korkağın kılıcından keskindir.** O yüzden biraz ayna karşısında bakış çalışması yaparak kendinize uygun güçlü cesur bir bakış kazanabilir ve gerektiği yerlerde bunu kullanabilirsiniz.

Yine demem o dur ki, olur da ilk anda tepki veremediniz, bunu bir sonra ki adımlarda da yapabilirsiniz, dedik ya, önemli olan düştükten sonra kalkmak...

✓ Çoklu Patron

Çoklu patron deyimi genelde aile şirketlerinde yada ortaklı firmalarda görülüyor, genelde başlangıçta görülen bu durum şirketin büyümesiyle biraz daha alanlar belirginleşiyor ve kiminle muhatap olacağınız netleşiyor, ama biz yine burada bir den fazla patron olan yerlerde genel olarak nasıl davranmalıyız onun üzerine duracağız, şimdi her yiğidin bir yoğurt yiyişi olduğu gibi her patronunda kendine özgü tavırları iş yaptırma usulleri olacaktır. İşe öncelikle istihbarat toplamayla başlamalı, hangi patronla nasıl çalışılmalı, nelere dikkat etmeli gibisinden ön

bilgilerimizi toparlamalıyız. Bu bilgiler bizim stratjimizi belirleyecek ve meşhur nabza göre şerbet olayını gerçekleştireceğiz. Çoklu patron aslında bir nimettir, ne kadar farklı insanla çalışırsanız yönetim becerileriniz o kadar gelişir ve bir sonra ki basamağınızda siz bu konuları yalayıp yuttuğunuz için rahat olursunuz. Yalnız bu alanda iyi olmak için bizzat bu durumu yaşamak gerekiyor, yazılarını okuyarak pek bir pratik elde etmeniz mümkün değil, hani derler ya saha çalışması, aynen ondan gerekiyor. Bir kaç noktayı söylemem gerek, şimdi bazen patronlar arasında bazı çıkar sorunları olabilir, gayri resmi bir iş olur, diğer patron ötekisine soramayacağı şeyleri senden öğrenmek ister, sende söylesen bir dert söylemesen bir dert durumuna düşersin, bu noktalara dikkat etmek gerekir, birine bilgi vereyim derken diğerinin güvenini kaybetmemek gerekir, bu tür durumlardan ustaca bir manevra yapmanız lazım, eğer para pul gibi konular konuşuluyorsa o sırada arazi olunabilir ve birisi size sorduğunda bilmiyorum o sırada tel geldi diyerek durumdan kaçabilirsiniz, bu örnekler bazen uç hayal ürünü gibi gelebilir lakin böyle durumlara ben sık sık düşünüyorum...

✓ **Kontrollerle İlişkiler**

İşimiz gereği belki kontrol diye tabir edilen kişilerle çalışabiliriz, nasıl ki hayatta çeşit çeşit insan varsa, kontrollerinde bir kısmı farklılıklar gösterebilir, burada da bazı sinyalleri doğru algılamak gerekebilir, mesela hiç bir kusurunuz yokken işlerinizi zora sokuyorlarsa belki olayı başka bir noktaya çekmek isteyebilirler... Bu anlattıklarım illa olacak, yada oldu diye bir şey yok, herşey olabilir dahilinde ele alınıyor ama bazen insan alışık olmadığı durumlarda kalabilir veya anlam veremediği durumlarda kalabilir işte o zaman farklı bir açıdan bakmakta yarar var. Tabi sorulması gereken bazı sorular var, bu şahıs neden işlerimizi yokuşa sürüyor, neden senin iş zor diye bir tabir kullandı, senin iş çok uğraştıracak diye bir tabir kullandı sorularını sorarsak, bunlara çözüm yine başka bir sorudan geçiyor.

Kontrollerle ilgili mevzular bazen masa başında çözülmeyebiliyor, bu durumda insanların daha sakın olacağı ortamlar gerekli olabilir, mesela bir kahvaltı yada bir öğle yemeği bazı durumların çözülmesi konusunda daha verimli olabilir, belki içinizden bu rüşvet yada başka bir şey diyebilirsiniz lakin, şöyle durumlar söz konusu, mesela kontrol kişisi gün içerisinde yoğun olabiliyor, sizin de onunla görüşmek istediğiniz konular var, bazen kontrollerin bulunduğu ortamlar bu tarz sohbetlerin yada kendinizi ifade etmenin uygun olmayacağı ortamlar olabiliyor, o yüzden daha sakın ve başbaşa kalınabilecek ortamlarda güzel bir yemek eşliğinde sakın sakın konuşularak derdimiz anlatılabilir. Hatta karşı tarafın derdi dinlenebilir.

Bir zamanlar Irak'ta enerji santrallerini gezerken, bizleri oraya davet eden firmanın patronu kapıda ki güvenlikten, müdüre, şef'e kadar bir çok kişiye para vermek zorundaydı, tek derdimiz santralin içerisine girip, makinelerin ne durumda olduğunu görmektir. Çok tasvip etmediğimiz durumlar lakin bazen işler böyle yürüyor...

✓ **Hakkı Verilmeyen İşin Sonucu**

Hangi işi yaparsanız yapın, sakın ama sakın baştan savma iş yapmayın, çünkü bunun geri dönüşü size çok daha pahalıya mal olacaktır. Bazı işler vardır, kapatır geçersiniz o an kimse bir şey demez hatta anlamaz bile ama eksik yapılan iş eninde sonunda size geri dönecektir ve bu sefer maliyeti çok daha pahalı olacaktır. Bu yüzden işlerinizi tam yapın, eğer bu konuda tam yaptırıyorsanız bir şekilde üstünüze bildirin yada tutanak halinde bunu belgeleyin, yoksa ihale sizin üstünüze kalır ve sakın ola kimseye fazla güvenmeyin. Bu demek değildir hiç mi güvenmiyeceğiz, lakin bazen en güvendiğiniz insan bile akıllı başka yerde olabilir, hatalar yapabilir.

Ama sizler için önemli olan nokta işlerinizi teknik şartname yada usulü neyse ona göre yapınız. Ne eksik ne fazla, sadece işinizi yapın ki, geriye dönük iş için, astarı yüzünden pahalıya patlaması kaçınılmazdır.

✓ **Kasaba Minnet Etme**

Bazı insanlar vardır, adam yokluğundan belli yerlere gelmişlerdir ve oraya öyle sıkıca tutunmuşlardır ki, bildikleri bir arpa kadar birşey bile olsa asla size söylemezler, hatta sorduğunuzda yerimi kaparlar diyerekten niyetini de belli eder. Böyle insanlara denk gelmeniz olasıdır, bir de bu insanların bazı yetkileri varsa, seyreyle gitsin. Sizin bir işiniz düşer ama olur da bir evrak yada bir şey eksiktir, der ki git getir öyle hallet. Dersiniz ki tamam bir daha ki sefere getircem, o yoookkk der, git getir öyle yapalım der.

Şimdi aklıma yaşadığım bir olay geliyor, üniversitede iken bir hocam sırf eşittir işaretini bölme çizgisiyle aynı hizada olmadığı için puan mı kırmıştı yoksa bana laf mı söylemişti tam hatırlayamıyorum, lakin şunu çok iyi biliyorum, iş hayatım boyunca ne eşittir kullandım ne de bölme çizgisi, kullansam bile kimse bana gelipte neden bunlar aynı hizada değil diye hesap soramaz. Bunu anlattım çünkü, bu tarz insanlar sana bazı kuralları dayatmak istiyorlar lakin, bu kuralın öğrenilmesi ile işler daha güzel gitmiyor, ben her zaman sorarım, tamam sen şimdi beni böyle şarta koyuyorsunda bu işten kim kazanıyor, zaten ayda yılda bir sana işimiz düşüyor, sen beni geri çevirerek benim arabam daha fazla yakıt harcayacak, zamanımız gidecek, boşa giden emek olacak, ülkemiz biraz daha dışarıya bağımlı kalacak.

Ama dostlarım kime anlatıyorum, mesele sizin unutmanızda yada yakılan yakıt değil, bu tarz adamların öyle yerlerde olmasında, yerlerine gelecek başka adam yok, istense bulunmaz mı bulunur lakin oluyor işte öyle bazı zamanlar, o adam kötünün iyisi olarak devam ediyor ve bir çoklarının hayatını zindana çevirmeye devam ediyor. İsteğim bu tür zihniyetlere prim verilmemesi ve kasaba minnet edeceğinize kısacası o işi yapmak için adama dil dökmenize gidin o eksik ne varsa tamamlayın öyle gelin. Çünkü bu tarz insanlar sizin dil dökmenizden zevk duyuyorlar, içlerinde ki çekememezlik ve eziklik duygusunu bak görüyor musun, nasıl da kıvrandırıyor diyerek tatmin ediyorlar..

Siz siz olun böyle insanlara asla prim yaptırmayın...

✓ **B Planı C Planı**

Hayat iyisiyle kötüsüyle bir bütün halinde, hayatımızda her zaman hazırlıklı olabilir miyiz bilemiyorum, ama bu tarz bir şey için, dini olarak, **Hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünya için, yarın ölecekmiş gibi ahiret için çalışmamız** sözü bizim için bir kılavuz olabilir. Bu niyetle iş hayatımıza verdiğimiz önem bellidir, lakin her an işler tersine dönüşebilir, bir anda ortaya çıkan yeni birisi, yada piyasalarda oluşan olumsuz gelişmeler, bizi bazen çıkmazlara götürebilir. Sizlere paranoyak olun demiyorum, lakin ufakta olsa bir b planı hatta hatta c planı gibi düşünceniz olsun. Aslında elinizde bir altın bileziğiniz olsa fena olmaz. Çünkü hayatın ne getireceği bilinmez. Amerika da malum yahudi lobisi diye bir durum söz konusu, bu insanların geçirdikleri evrelere bakarsak, çoğunluğunun elinde bir altın bilezikleri var, kimisi terzi, kimisi kuyumcu gibi meslekleri var, aynı zamanlarda Amerika'ya göç etmiş diğer milletlerden insanlarda var lakin onlar meslek sahibi değil, yevmiyeli işçilik yada gündelik işlerle zaman geçirmişlerdir. Diyeceğim o ki, bir altın bilezik çoğu sefer hayat kurtarır. İki altın bilezik ise size güzel bir yaşam sağlar...

✓ **Kaybedecek Bir Şeyin Olmaması**

Bu kitapçığımız iş hayatına yeni girenlere yönelik yazılıyor malum herkes anasının karnında ticareti, hayatı öğrenmiş olmuyor. Benim ilgilendiğim daha çok hitap etmesini umduğum kısım ise eğitim hayatları boyunca hayatı tanımamış sudan çıkmış balık gibi duran kişiler. Bu durumu siz istememiş olabilirsiniz yada aileniz de belki korumacı bir tutum sergilemiş olabilir, lakin durum bundan ibaret. Şimdi kaybedecek bir şeyin olmaması ne demek onu açıklarsak, eğer elinizde sizi başkalarına gebe bırakacak bir durum söz konusu olursa, ahlaksız insanlar bunu kullanır. Yüzünüze gülerler lakin öyle bir an gelir ki sizin mecburiyetlerinizi kullanırlar. Bu yüzden kaybedecek bir şeyi olmayan insan nasıl ki bu tarz durumları sallamazsa siz de öyle yapın. Kan kusun kızılık şerbeti içtim deyin. Bir bayan tanıyorum, dışardan bakıldığında çok rahat duruyor, işinde bazen sıkıntıları oluyor, şaka yollu birileri ona sizi ya işten çıkarırlarsa diye sorduklarında olsun hayırlısı neyse o olur diyor ve durumu güzellene bertaraf ediyor, karşı taraf bu sözün üstüne söz söyleyemiyor ve amacına ulaşmıyor. Dediğim gibi asla ama asla mecburiyetlerinizi belli etmeyin, çünkü eğer sizin bir işe ihtiyacınız varsa ve ahlaksız bir patrona düşmüş iseniz, ne zam alabilirsiniz ne diğer haklarınızı. O yüzden bir poker oyuncusu gibi oyunu iyi oynayın ve elinizi açık etmeyin.

✓ **Zayıf Noktanı Belli Etme**

Hayatta nasıl iyiler ve kötüler varsa, iş dünyasında da sizi sevenler ve sizden nefret edenler olacaktır. Herkesin bir zayıf noktası vardır, ya diğer insanlardan çekindiğimiz bir tarafımız, yıllar içerisinde bazı eksik yönlerimizi nasıl gizleyebileceğimizi öğreniriz ama bazen öyle bir an gelir ki kontrolü kaybederiz ve bu zayıf noktamız ortaya çıkar. Zayıf noktadan kasıt illa fiziksel bir kusur yada eksik bir tarafımız değildir, mesela bazı olaylarda istemsiz bir şekilde tepki verdiğini keşfederse birisi, sizi çığırtından çıkarmak için bunu kullanabilir. Ya da birisi sizin değiştiremeyeceğiniz bir yerden size saldırıyorsa mesela memleket isimlerinde bu olabilir, hoşunuza gitmeyecek bir durum olur ve sizi kızdırmak için memleketinizi kullanırlar. Örnekler çeşitlendirilebilir, peki bizim yapmamız gereken şey zayıf noktamızı mümkün olduğu kadar belli etmemek, eğer belli olduysa da bir şekilde dalgaya vurup bu olayın sizde herhangi bir yıkım oluşturmadığını göstermek, yada direk bu olayı kabullenmek. Eğer siz bu olayı kabullenirseniz karşı taraf artık bu olayın sizde yıkım oluşturmadığını anladığında olayın peşini bırakacaktır. Bu satırları okurken aklına, bana birisi böyle yaparsa ben onun ağzını burnunu kırarım derse, kazanacağın bazı durumlar olabilir ama emin ol uzun vadede kaybeden sen olacaksın...

✓ **Ünvanını Korumak**

İş hayatınızda yada özel hayatınızda, sahip olduğunuz erdemleri ve özellikleri korumak son derece önemlidir, bu kitapçıkta genel olarak iş hayatına yönelik bilgiler verdiğimizden, direk ticari konularda ünvanınızın elinizden gitmesi sizi ya terketmeye yada sıfır olmaya sürükleyebilir.

Mesela dürüst biri olarak tanınırsınız ve iş ortamınızda malesef dürüstlük kavramından bi haber insanlarla çalışıyor ve sizin açıklarınızı arıyor olabilirler. Eğer siz böyle bir ortamda bir kere dürüstlüğünüzden taviz veya yalan söylerseniz ve onlar bunu anladıklarında size karşı kullanacakları bir kozu olmuş olacaktır. Ve size karşı bu olayı öyle abartıp kullanacaklardır ki lanet olsun diyeceksiniz. O yüzden siz siz olun sonuçları neye mal olsa bile asla sahip olduğunuz erdemlerden yada ünvandan taviz vermeyin.

✓ **Farklı İş Ortamlarını Görmek**

İnsanları inceleyen bilim dalları bir çok araştırma yapıyor, ailesi yoksul ve fakir olan çocukların yaşamlarını inceliyorlar ve belirgin farkları tespit ediyorlar. Zengin çocuk hak arama konusunda ailesinden öğrendiklerini genç yaşta hayata uygulabiliyorlar bazı zor durumlarda sabırsız olması ve dayanıklı olmaması onun zayıf yönlerini oluşturuyor. Şimdi bunun konumuzla alakasına gelirsek, bizler gerçek bir yönetici olmak istiyorsak, bir çok ortam ve bir çok yaşam görmek zorundayız. Ne kadar çok işçi ile usta ile çalışırsanız onlardan bir şeyler mutlaka öğrenirsiniz, bu iletişimi gerçekleştirirken başarısız iletişimler muhakkak olacaktır ama biliyorsunuz ki biz bunu hiç önemsemiyoruz ve böyle iletişim kurulmayacağına dair yeni bir yol daha öğrenmiş oluyoruz. Özetle, ufkunuzu geliştirin, yeni fabrika ortamları, yeni ve sizin daha önce denk gelmediğiniz ortamları bir şekilde ziyaret edin ve kendinize bir şeyler katın, emin olun faydasını çok göreceksiniz.

✓ **10000 Saat Kuralı**

Derler ki bir işte 10000 saat dolduran artık o işte uzmandır. Bir çok başarılı insana baktığınızda gerçekten mesleklerinde yada yaptıkları işte 10000 saati çoktan doldurmuşlardır. Kimse bir yerlere kolay gelmiyor, herkes bir bedel ödüyor, bazen doğru zaman, doğru yer, doğru aile, doğru cinsiyet, doğru ırk gibi sebepler gerekse de, siz işinizde 10000 saati doldurduğunuz vakit arkanıza bakmanıza gerek yok demektir. Bir çok yazılımcı günlerce çok fazla mesai harcayarak bulundukları yere geliyor, bizler ise mühendisiz, belki bir yazılımcı gibi elimizde bilgisayar gibi bir imkanız olmayabilir, malum bizlerin bazı işleri yapmak için makinelere ihtiyacı var, lakin bilgisel olarak kendimizi doldurmamız gerek. Bu kurala ister uyun ister uymayın benimde bir düşüncem var, bir şey refleks olmasaya kadar çalışmak... Tercih sizin, seçimleriniz için kimseyi suçlayamazsınız, fırsatlara hazırlıklı olmak için çok çalışmalısınız.

✓ **Hedefine Göre Pozisyon Al**

İşin içine girmeden bir şeyler öğrenmeniz zordur, bu basit bir cümle lakin kendisi dopdolu. Biraz örnek vereyim, bir kaç başlıkta Amerika'da ki Yahudiler ve diğer göçmenlerden bahsettim, birilerinin yevmiyeci işçi olup sabit kaldığını diğerinin işin içine girerek ticareti ve işlerin nasıl döndüğünü öğrendiği söyledim. Siz de böyle olmalısınız, eğer sizin amacını çalıştığınız alanda bir iş yapmak ise, işler nasıl ve nerede dönüyorsa bir şekilde o bölümde olmalısınız. Çizginin dışında kalırsanız hedefinize ulaşamazsınız. Bu yüzden hedefinizi belirleyin ve hangi bölüm size gelecek için uygun ortam oluşturacaksa oraya doğru yönelin.

✓ **Önce Davranın**

Onur kültürü diye bir şey var, bu bir zamanlar Amerika'da dağlık alanlarda tarıma elverişli olmayan ortamlarda insanların hayatta dik durabilmeleri hatta hayatta kalabilmeleri için verdikleri mücadelenin bir adı, kısacası racona racon kesmenin bilimsel adı. Bu tür olaylar dünyanın her yerinde var bizim ülkemiz de de var. İncelemeler sonucunda bu kültürün genel de hayvancılıkla uğraşan insanlarda olduğu çiftçilerde pek olmadığı gözlemlenmiş. Çünkü çiftçinin hasadını bir gece de kaldırmak için o tarlayı biçmek gerek ki bunu hiç kimse bir gece de yapamaz ama bir çobanın tüm sürüsü bir gece de el değiştirebilir. İşte bu yüzden çobanlar yada hayvancılıkla uğraşanlar daha uyanık daha tetikte olmak durumunda. Şimdi yine konumuza bağlantıyı yaparsak, sizler bir şekilde şef yada yönetici olduğunuz da bazı istenmeyen durumlarla karşı karşıya kalabilirsiniz, ki bunun en bilinen örneği para istemedir. Mesela sorunlu olarak

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.

mimlediğiniz birisi var ve bu sizden para istiyor, verseniz bir dert vermeseniz, hatta bu kişi, avans değil, sizden borç istiyor, ödeme taahhüdünde bulunuyor. Ama biliyorsunuz ki verdiğiniz para gelmeyecek, o yüzden hayır diyerek bir şekilde onu savuşturuyorsunuz. Benimde birisinden öğrendiğim bir yöntem olan önce davranma yöntemi oldukça hoşuma gitti, yiğen amcasından para isteyecek lakin amcası bu durumu anlıyor ve o daha söze başlamadan sende para var mı diye bir soru soruyor ve yiğen beklemediği bu durum karşısında afallıyor ve isteğinden vazgeçiyor. Siz de bunu yapın, baktınız adam size geliyor, niyeti de belli, ondan önce davranın ve kafanız rahat etsin. Teşekkürler A.Ş. ve M.Ş.

✓ Halk Hikayeleri

Frekans olayını bilirsiniz, bir yayını takip etmek için o frekansa girmek gerek. İnsanlarla iletişim kurabilmek için onların frekanslarında seyir etmeniz gerekir. Bu alanda da halk hikayeleri oldukça yardımcı olacaktır. Genel de her olay üzerine halkın anlayacağı tarz da bir hikaye bulunmakta ve siz bir hakiye anlatarak hem mesaj vermiş hem de ortamı rahatlatmış olursunuz. Bu yüzden bu tarz hikayeleri duyabileceğiniz yerler listesi yapın, hatta kişiler listesi, o ortamlarda bulunarak insanları gözlemleyin ve kendinize bir şeyler katın. Her zaman karşınıza eğitilmiş, kültürlü, akademisyen insanlar çıkmayacak. Her kesime hitap için kendinizi onlardan biri gibi göstermelisiniz.

SONUÇ

Binlerce kelime yazdık, onlarca başlıkta bir şeyler anlatmaya çalıştık, şunun bilinmesini istiyorum, bizler aciz insanlarız, hatalarımız olmuştur, olacaktır da, bizler rol modelleri değiliz, nasıl ki biz de birilerinin yazdıklarını okuyup yorumlayıp birilerine aktarıyorsak, derdimiz tamamen **boynuzun kulağı geçmesidir**. Eğer bir kişinin bile bu hayatta bir adım öne geçmesine vesile olacaksak ne mutlu bizlere. Bizler de zaman içerisinde geliyoruz, olgunlaşıyoruz, günün birinde bu yaptıklarımıza baktıkça belki yüzümüz kızaracak belki ne kadar da saçma gereksiz şeyler yazmışız diyeceğiz. Ve diyoruz ki yine de olsun, bu kitapçıkta binlerce kelime arasından bir tane yeni bir kelime öğrenirseniz, biz amacımıza ulaşmışızdır.

Bu hayatta kendime dert edindiğim bir çok konu var, hepsine gücüm yetmeyecektir, elimden geleni yapmak için gayret göstereceğim. İsterim ki bizlerden sonra da bu düşünce de insanların olması, bu silsileyi geleceğe taşımamız. Şahsım adına, geleceğimizi inşa ettiğimiz bu yapıda bir adet tuğlayı da benim koymuş olmam bana hiçbir şeyin veremeyeceği hazzı verecektir.

Sizlerden bir istirhamım olacaktır, bu kitapçıkta rastladığınız hataları yada yanlış bir mantık yürüttüğüm durumları çok rica ediyorum bana bildirirseniz. Bu kitapçık yazımı uzun bir süreç aldı, ilk başladığımdan sonra epey bir zaman geçti ve bakış açımda da mutlaka değişimler olmuştur, bir yerde ak dediğime kara demiş olabilirim, bu yüzden, sizden gelecek her türlü geri döngü benim için büyük bir nimet olacaktır.

Günahıyla, sevabıyla, yanlışıyla, doğrusuyla bu kitapçık benim nezdimde bitmiştir.

Emre Seymenler

11 Eylül 2016 Pazar / Bursa

21.26

<http://www.emreseymenler.com>

Her hakkı Emre Seymenler'e aittir lakin herkese açıktır.